

Hollola

VARHAISKASVATUKSEN JA ESIOPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN HOLLOLASSA

Alkaen ~~20.8.2025~~ 1.5. 2026

Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta ~~20.8.2025~~ 15.4.2026

Toimintaa ohjaavat lait ja asiakirjat	3
Varhaiskasvatuksen tavoitteet (Varhaiskasvatuslaki 540/2018 3§)	6
Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja tuottaminen	7
Kuntarajat ylittävä varhaiskasvatus ja esiopetus	7
Palveluohjaus	8
Vuorohoito	8
Tilapäinen varhaiskasvatus	8
Hakemus ja hakemusten käsittely	9
Siirtohakemus	9
Varhaiskasvatukseen sijoittaminen	9
Päätös varhaiskasvatuspaikasta	10
Muutoksenhaku päätökseen	10
Varhaiskasvatuspaikan vastaanottaminen	10
Varhaiskasvatuksen aloitus	10
Päätös palvelun tarpeesta	11
Palvelun tarve	11
Palvelun tarpeen muutos	11
Lapsen läsnäolo varhaiskasvatuksessa	11
Vanhempainrahajakso	12
Takuupaikka	12
Hoitosuhteen irtisanominen	12
Erityishuolto-ohjelmaan perustuva kuntouttava varhaiskasvatus	13
Valvontaviranomaiset	13
Ohjaus, neuvonta ja sosiaaliasiavastaava	13
Muistutus ja kantelu	13
Esiopetuksen järjestäminen ja tuottaminen	15
Pidennetty oppivelvollisuus / Varhennettu esiopetus	15
Varhennettu oppivelvollisuus	15
Esiopetukseen ilmoittautuminen	16
Esiopetuskuljetus	16
Avoin varhaiskasvatustoiminta	16
Kohtaamispaikka AAMU	16
Varhaiserityiskasvatus – kasvun ja oppimisen tuki	17
Oikeus varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen	17
Lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukeminen	17
Lapsen tuen toteutus	18
Lapselle annettavat tukipalvelut	19
Tuen tarpeen arviointi	19
Päätös tuesta ja tukipalveluista	20
Muutoksenhaku varhaiskasvatusoikeutta, lapselle annettavaa tukea ja varhaiskasvatukseen ottamista koskevaan päätökseen	20
Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma	21
Henkilöstömitoitus varhaiskasvatuksessa	22
Päiväkodin henkilöstön mitoitus	22
Perhepäiväkodin henkilöstön mitoitus	22
Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut	23
Kuukausimaksu ja maksuton kuukausi	23
Palvelun tarve ja varhaiskasvatusmaksu	23
Maksun määrääminen toistaiseksi ja maksun tarkistaminen	24
Maksun määräytyminen huoltajien asuessa eri osoitteissa	25
Maksujen ja tulo rajojen sitominen indeksiin	25
Varhaiskasvatuksen enimmäismaksu ja pienin perittävä maksu	26
Varhaiskasvatuksen maksun määräämisen perusteena olevat tulot	26
Tulorajat	27
Sisarusten maksujen määräytyminen	29
Päätös varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta	29
Muutoksenhaku	29
Maksun periminen poissaolon ajalta	30
Muut hyvitykset	30
Peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuksesta perittävä maksu	30

Hollola

Maksun perimättä jättäminen ja alentaminen	30
Laskun maksaminen	31
Maksamatta jääneet varhaiskasvatusmaksut	31
Viranomaisten tiedonsaantioikeus	31
Ostopalvelu.....	32
Varhaiskasvatuksen palveluseteli	33
Varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirja	33
Yksityisen hoidon tuki ja kotihoidon tuki	34
Yksityisen hoidon tuki ja kuntalisä	34
Kotihoidon tuki.....	34
Yksityisen palveluntuottajan varhaiskasvatus.....	35
Yksityinen varhaiskasvatus.....	35
Lupa harjoittaa yksityistä päiväkotitoimintaa- Oikeus harjoittaa yksityistä päiväkotitoimintaa.....	35
Ilmoitus yksityisen perhepäivähoidon harjoittamisesta	35
Tietojen tallettaminen rekisteriin	36
Valvonta ja ohjaus	36
Varhaiskasvatuksen tietovaranto (VARDA).....	37

Toimintaa ohjaavat lait ja asiakirjat

Varhaiskasvatuslaki 540/2018

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180540>

Laki varhaiskasvatuslain 12 ja 15 §:n muuttamisesta 30/2022

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2022/20220030>

Laki varhaiskasvatuslain muuttamisesta 1183/2021

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20211183>

Laki varhaiskasvatuslain muuttamisesta 940/2025

<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/saaduskokoelma/2025/940>

Laki varhaiskasvatuslain 5 §:n muuttamisesta 1049/2025

<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/saaduskokoelma/2025/1049>

Laki varhaiskasvatuslain muuttamisesta 1452/2025

<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/saaduskokoelma/2025/1452>

Laki potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista 739/2023

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2023/20230739>

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 1503/2016

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161503>

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 9 ja 20 §:n muuttamisesta 31/2022

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2022/20220031>

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 5 §:n muuttamisesta 1365/2022

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2022/20221365>

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 16 §:n muuttamisesta 1005/(2025

<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/saaduskokoelma/2025/1005>

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 14 §:n muuttamisesta 1050/2050

<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/saaduskokoelma/2025/1050>

Hollola

Opetus- ja kulttuuriministeriön ilmoitusindeksillä tarkistetuista varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 1062/2023

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2023/20231062>

Opetus- ja kulttuuriministeriön ilmoitus indeksillä tarkistetuista varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista

<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/saaduskokoelma/2025/1028?language=fin>

Kotikuntalaki 201/1994

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1994/19940201>

Perusopetuslaki 628/1998

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628>

Oppivelvollisuuslaki 1214/2020

<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2020/1214>

Sosiaalihuoltolaki 1301/2014

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20141301>

Vammaispalvelulaki 675/2023

<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2023/675>

Laki kehitysvammaisten erityishuollosta 519/1977

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1977/19770519>

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920734>

Terveydenhuoltolaki 1326/2010

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101326>

Hallintolaki 434/2003

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030434>

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2019/20190808>

Laki verojen ja maksujen täytäntöönpanosta 706/2017

<https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2007/20070706>

Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta 1128/1996

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961128>

Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta 29/2022

<https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2022/20220029>

Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 13 §:n muuttamisesta 1094/2024

<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/saaduskokoelma/2024/1094>

Laki varhaiskasvatuksen palvelusetelistä 1048/2025

<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/saaduskokoelma/2025/1048>

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1986/19860609>

Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20141325>

Hollola

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta sekä yhdenvertaisuuslaki velvoittavat laatimaan sekä tasa-arvo- että yhdenvertaisuussuunnitelman varhaiskasvatuksessa.

Varhaiskasvatussuunnitelmien perusteet 2022

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/varhaiskasvatussuunnitelmien-perusteet>

Varhaiskasvatussuunnitelmien perusteet (2022) ohjaavat varhaiskasvatusta valtakunnallisesti.

Hollolan kunnan varhaiskasvatussuunnitelma 25.9.2024

<https://www.hollola.fi/varhaiskasvatussuunnitelma>

Hollolan varhaiskasvatussuunnitelma (2024) on laadittu vastaamaan varhaiskasvatussuunnitelmien perusteita (2022) paikallisesti.

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/esiopetuksen-opetussuunnitelmien-perusteet>

Esiopetuksen opetussuunnitelma (2014) on laadittu ohjaamaan esiopetusta valtakunnallisesti.

Hollolan esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelma 1.8.2023 2025

<https://hollola.fi/kasvatus-ja-opetus/perusopetus/opiskelu-perusopetuksessa/esi-ja-perusopetussuunnitelma/>

Hollolan esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelma (20235) on laadittu vastaamaan sekä esiopetuksen opetussuunnitelman perusteita (2014) sekä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita (2014) paikallisesti.

Kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelma varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa 1.8.2023

<https://hollola.fi/kasvatus-ja-opetus/perusopetus/opiskelu-perusopetuksessa/esi-ja-perusopetussuunnitelma/>

Kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelma (2023) ohjaa kiusaamisen vastaista työtä sekä varhaiskasvatuksessa että esi- ja perusopetuksessa.

Koululaiskuljetusperiaatteet 1.11.2025 alkaen

https://hollola.fi/wp-content/uploads/2025/10/Koululaiskuljetusperiaatteet-Hollola-2025-8_10_2025.pdf

Hollolan kunnan osalta tarkentavat periaatteet seudullisesti hyväksytyihin koululaiskuljetuksia koskeviin yleisiin periaatteisiin ja ehtoihin, joiden täytyessä kunta järjestää oppilaalle koululaiskuljetuksen.

Hollola

Varhaiskasvatuksen tavoitteet (Varhaiskasvatuslaki 540/2018 3§)

- 1) edistää jokaisen lapsen iän ja kehityksen mukaista kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia;
- 2) tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista inklusiivisten periaatteiden mukaisesti;
- 3) toteuttaa lapsen leikkiin, liikkumiseen, taiteisiin ja kulttuuriperintöön perustuvaa monipuolista pedagogista toimintaa ja mahdollistaa myönteiset oppimiskokemukset;
- 4) varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö;
- 5) turvata lasta kunnioittava toimintatapa ja mahdollisimman pysyvät vuorovaikutussuhteet lasten ja varhaiskasvatushenkilöstön välillä;
- 6) antaa kaikille lapsille yhdenvertaiset mahdollisuudet varhaiskasvatukseen, edistää yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa sekä antaa valmiuksia ymmärtää ja kunnioittaa yleistä kulttuuriperinnettä sekä kunkin kielellistä, kulttuurista, uskonnollista ja katsomuksellista taustaa;
- 7) tunnistaa lapsen yksilöllisen tuen tarve ja järjestää tarkoituksenmukaista tukea varhaiskasvatuksessa tarpeen ilmettyä tarvittaessa monialaisessa yhteistyössä;
- 8) kehittää lapsen yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja, edistää lapsen toimimista vertaisryhmässä sekä ohjata eettisesti vastuulliseen ja kestävään toimintaan, toisten ihmisten kunnioittamiseen ja yhteiskunnan jäsenyyteen;
- 9) varmistaa lapsen mahdollisuus osallistua ja saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin;
- 10) toimia yhdessä lapsen sekä lapsen vanhemman tai muun huoltajan kanssa lapsen tasapainoisen kehityksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi sekä tukea lapsen vanhempaa tai muuta huoltajaa kasvatustyössä.

Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja tuottaminen

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Varhaiskasvatusta voivat saada lapset, jotka eivät vielä ole oppivelvollisuusikäisiä sekä milloin erityiset olosuhteet sitä vaativat, myös sitä vanhemmat lapset.

Lapsen subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen alkaa sen kalenterikuukauden alusta alkaen, jona lapsi täyttää yhdeksän kuukautta. Varhaiskasvatukseen ei kuitenkaan ole oikeutta ajalla, jolloin lapsen hoidosta maksetaan sairausvakuutuslain mukaista vanhempainrahaa, eli lasta hoidetaan kotona. Sinä aikana, kun lapsen huoltaja on osa-aikatyössä ja saa osittaista vanhempainrahaa, on järjestettävä varhaiskasvatusta.

Hollolan kunnassa järjestämme varhaiskasvatusta päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa. Esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämme kouluilla. Vuorohoidon järjestämme Salpakankaan päiväkodilla tarpeen mukaan vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi.

Tuotamme varhaiskasvatusta lapsille, joiden kotikuntalaisia (201/1994) tarkoitettu kotikunta on Hollola. Lisäksi järjestämme varhaiskasvatusta lapsille, jotka asuvat Hollolassa huoltajiensa työn, opiskelun, sairauden tai vastaavien syiden vuoksi, vaikkei lapsen kotikunta ole Hollola. Kiireellisissä tapauksissa tai olosuhteiden muutoin niin vaatiessa järjestämme varhaiskasvatuksen muillekin kunnassa oleskeleville. Toimimme moniammatillisessa yhteistyössä opetuksesta, liikunnasta ja kulttuurista, lastensuojelusta ja muusta sosiaalihuollosta, neuvolatoiminnasta ja muusta terveydenhuollosta vastaavien sekä muiden tarvittavien tahojen kanssa. Kehitämme toimintaa yhteistyössä kuntien ja muiden varhaiskasvatuksen järjestäjien, viranomaisien, korkeakoulujen, oppilaitosten, tutkimuslaitosten sekä järjestöjen kanssa.

Kunnan järjestämän varhaiskasvatuksen sijaan huoltaja voi valita lapselleen yksityisen varhaiskasvatuksen:

- Huoltajat voivat hakea palveluseteliä yksityiseen päiväkotiin, jonka Hollolan kunta on hyväksynyt palvelusetelituottajaksi.
- Huoltajat voivat hakea yksityisen hoidon tukea ja kuntalisää tietyin ehdoin silloin, kun lapsen varhaiskasvatuspaikka on yksityisellä perhepäivähoitajalla, työsopimussuhteisella hoitajalla, yksityisessä ryhmäperhepäiväkodissa tai yksityisessä päiväkodissa

Kuntarajat ylittävä varhaiskasvatus ja esiopetus

Suosittellemme perheille aina lapsen osallistumista varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen lähipalveluna omassa kunnassa. Lapsella voi olla varhaiskasvatuspaikka samaan aikaan kahdessa eri kunnassa. Esiopetuspaikka voi kuitenkin olla vain yhdessä kunnassa.

Seudullisista linjauksista on sovittu erillisellä sopimuksella Lahden seudun kuntien kesken. Perheen muuttaessa kunnasta toiseen, paikka säilyy kuukauden ajan. Tämän jälkeen uusi asuinkunta voi ostaa varhaiskasvatuspaikan vanhasta kunnasta vielä kolmen kuukauden ajaksi, mikäli vanhassa asuinkunnassa on tilaa. Lapsi voi jatkaa esiopetusta vanhempien niin halutessa vanhassa asuinkunnassa toimintavuoden loppuun. Esiopetuksen lisäksi tarjotussa täydentävässä varhaiskasvatuksessa noudatetaan samaa neljän kuukauden sääntöä.

Palveluohjaus

"Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatukseen oikeutetun lapsen vanhemmille tai muille huoltajille neuvontaa ja ohjausta heidän käytettävissään olevista varhaiskasvatuspalveluista. Ohjauksessa on selvitettävä varhaiskasvatuksen eri toimintamuodot ja tarjolla olevat vaihtoehdot sekä muut seikat, joilla on vaikutusta lapsen varhaiskasvatuksen järjestämiseen." Varhaiskasvatuslaki 540/2018 16§

Kerromme palveluohjauksessa eri vaihtoehdoista ja ohjaamme perhettä valitsemaan tarpeen mukainen varhaiskasvatuspalvelu. Kerromme perheille myös yksityisen varhaiskasvatuksen vaihtoehdoista. Otamme huomioon lapsen erityiset tarpeet varhaiskasvatusta järjestettäessä. Lisäksi ohjaamme huoltajia kunnan kotisivuja (www.hollola.fi) apuna käyttäen hakemaan tietoa palveluista (varhaiskasvatus, esiopetus, palveluseteli, lasten yksityisen hoidon tuki ja kotihoidon tuki). Varhaiskasvatusyksikön esihenkilö vastaa yksikön tietojen oikeellisuudesta internetissä. Varhaiskasvatuspalveluiden hallinto huolehtii muiden tietojen ajantasaisuudesta ja päivittämisestä.

Vuorohoito

"Vuorohoitoa järjestetään iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja arki- ja juhlapyhinä päiväkoteissa tai perhepäivähoidossa. Vuorohoitoa on järjestettävä tarpeen mukaisessa laajuudessa lapselle, joka tarvitsee sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi." Varhaiskasvatuslaki 13 §

Järjestämme Hollolassa vuorohoitoa vain Salpakankaan päiväkodilla.

- Vuorohoidoksi katsotaan arkisin klo 18:00-06:00 sekä viikonloppuisin ja arki- ja juhlapyhinä järjestettävä varhaiskasvatus.
- Vuorohoidon tarve on pyydettyessä todennettava. Vapaa-ajantoiminta ei oikeuta vuorohoitoon.
- Lapsi voi olla vuorohoidossa kun huoltaja/huoltajat ovat töissä. Huoltajien vapaa- tai lomapäivät ovat pääsääntöisesti myös lapsen vapaapäiviä huomioiden lapsen osallistuminen varhaiskasvatukseen/esiopetukseen. Lapsella tulee mahdollisuuksien mukaan olla viikolla korvaavia vapaapäiviä, mikäli hänellä on viikonlopun aikana hoidontarvetta.
- Huoltajan sairausloman aikana ei tarjota vuorohoitoa, vaan varhaiskasvatusta klo 06:00-18:00 välillä. Vuorohoidon tarpeen päättyessä myös oikeus vuorohoitoon päättyy. Tällöin lapsen hoitoryhmä voi vaihtua.

Varhaiskasvatuksen seudullisessa kehittämissyhmässä on sovittu yhteistyöstä vuorohoidon järjestämiseksi juhlapyhinä. Seudullinen yhteistyö vuorohoidon järjestämisessä koskee seuraavia juhlapyyhiä: Uudenvuoden päivä, pitkäperjantai, 1. ja 2. pääsiäispäivä, juhannusaatto, juhannuspäivä, jouluaatto, joulupäivä ja tapanpäivä. (Hyvinvointivaliokunta 2018 § 60.) Kyseisinä päivinä vuorohoito voidaan toteuttaa yhteistyössä eri kuntien välillä ostopalveluna Hollolan vuorohoitoryhmän ollessa suljettu.

Tilapäinen varhaiskasvatus

Perheillä on mahdollisuus tilapäiseen varhaiskasvatukseen tilanteessa, jossa lapsi ei kuulu kunnallisen varhaiskasvatuksen piiriin ja tarvitsee satunnaisesti ja tilapäisesti paikkaa. Mikäli varhaiskasvatusta tarvitaan yli kaksi (2) viikkoa yhtäjaksoisesti, ei kyse ole enää tilapäisestä tarpeesta, vaan ohjaamme huoltajia tekemään lapselle varhaiskasvatushakemuksen. Tilapäistä varhaiskasvatusta voi saada, mikäli ryhmässä on paikkoja vapaana. Kun hoidon tarve on työstä, opiskelusta tai muusta syystä johtuvaa säännöllistä tarvetta (esimerkiksi kerran viikossa/kuukaudessa), sitä ei lueta tilapäiseksi hoidoksi. Esiopetuksessa oleva lapsi voi myös käyttää satunnaiseen tarpeeseen tilapäistä varhaiskasvatusta. Tilapäistä varhaiskasvatusta voidaan järjestää myös yksityisessä varhaiskasvatuksessa oleville lapsille.

Huoltaja täyttää yhdessä varhaiskasvatusyksikön esihenkilön kanssa lomakkeen Tilapäisestä varhaiskasvatuksesta. Lomake toimitetaan varhaiskasvatuspalveluihin **toimistosihteerille palveluohjaukseen**, joka tekee tilapäisestä varhaiskasvatuksesta sijoituksen sähköiseen järjestelmään. Tilapäinen varhaiskasvatus on maksullista: alle 5h/päivä 10 €/pv/lapsi, yli 5h/päivä 18 €/pv/lapsi tai vuoropäivähoito 25 €/pv/lapsi. Tilapäinen varhaiskasvatus ei estä lasten kotihoidon tuen saamista.

Hollola

Hakemus ja hakemusten käsittely

"Lapsen vanhemman tai muun huoltajan, joka haluaa lapselle 12 §:n mukaisen kunnan järjestämän varhaiskasvatuspaikan, on tehtävä sitä koskeva hakemus viimeistään neljä kuukautta ennen kuin lapsi tarvitsee paikan.

Mikäli varhaiskasvatuksen tarve johtuu työllistymisestä, opinnoista, koulutuksesta tai muutosta toiseen kuntaan työn tai opintojen takia eikä tarpeen alkamisajankohta ole ennakoitavissa, varhaiskasvatuspaikkaa on haettava niin pian kuin mahdollista, kuitenkin viimeistään kaksi viikkoa ennen kuin lapsi tarvitsee paikan.

Varhaiskasvatus on järjestettävä Varhaiskasvatuslain 17§:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetun ajan kuluttua viimeistään siitä päivästä lukien, kun lapsi tarvitsee paikan. Varhaiskasvatusta on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä lapsen vanhemman tai muun huoltajan toivomassa muodossa." Varhaiskasvatuslaki 17 §

Ohjaamme hakemaan varhaiskasvatukseen ensisijaisesti sähköisesti. Hakemus on voimassa yhden vuoden hakemuksen jättämisestä lähtien. Paperisen hakemuksen saa varhaiskasvatuksen palveluohjauksesta tai palvelupiste Piipahluksesta. Hakemuksen tietoja voi täydentää tai tehdä tarvittavia muutoksia olemalla yhteydessä palveluohjaukseen.

Sähköisen hakemuksen jättäneet saavat ilmoituksen siitä, että heihin jättäneisiin ollaan yhteydessä noin 1 kk ennen varhaiskasvatuksen alkamista ja äkillisestä työllistymisestä/opiskelusta johtuvissa päivähoidon tarpeissa mahdollisimman pian (2 viikkoa). Hakija toimittaa lausunnot ym. varhaiskasvatuksen järjestämiseen liittyvät asiakirjat lapsen hakemuksen liitteeksi. Lapsen varhaiskasvatuksessa tarvitsema varhainen tuki kirjataan järjestelmään (tuen tarve, lastensuojelun tai muu perheen ilmoittama tarve).

Siirtohakemus

Perheen toivoessa varhaiskasvatuspaikan vaihtoa, tekevät huoltajat siirtohakemuksen. Siirtohakemuksella ei ole käsittelyaikaa ja hakemuksia käsitellään hakija- ja paikkatilanteen niin sallissa. Siirtohakemus on voimassa, kunnes siirto on mahdollinen, huoltaja peruuttaa siirtohakemuksen tai kunnes lapsi siirtyy esiopetukseen. Siirtohakemus poistuu, mikäli lapsen varhaiskasvatuspaikka irtisanotaan. Lapsi siirretään toivottuun uuteen yksikköön mahdollisuuksien mukaan ja tiedotamme sijoituspaikan muutoksesta huoltajia kirjallisesti. Perhe ei voi siirron yhteydessä irtisanoa vanhaa paikkaa, vaan asiakassuhde jatkuu keskeytyttä.

Varhaiskasvatukseen sijoittaminen

Kaikille varhaiskasvatuspalveluihin oikeutetuille hakijoille tehdään päätös *Hollolan kunnan varhaiskasvatukseen ottamisesta*. Sijoitus tehdään mahdollisuuksien mukaan huoltajien toivomaan hoitomuotoon ja yksikköön. Sijoituksen valmistelu tehdään yhteistyössä varhaiskasvatusyksiköiden esihenkilöiden ja palveluohjauksen kanssa. Varhaiskasvatusyksikön esihenkilö tiedottaa vapautuvista paikoista palveluohjaukseen viipymättä.

Sijoitettaessa lapsia noudatetaan seuraavaa järjestystä:

1. takuupaikat
2. tuen tarve asiantuntijalausunnan perusteella
3. sisarukset
4. muut hakijat

Mikäli lapsen mahdollinen tuen tarve ilmenee hakemuksesta, on varhaiskasvatuksen erityisopettaja yhteydessä perheeseen ja sopii kotikäynnin ennen sijoituspäätöksen tekoa.

Lastensuojelullisten syiden vuoksi lapselle voidaan järjestää paikka kiireellisenä. Jos varhaiskasvatus myönnetään lastensuojelun avohuollon tukitoimena, se on perheelle maksutonta. Varhaiskasvatus lastensuojelun tukitoimena on määräaikaista ja se edellyttää moniammatillista yhteistyötä.

Päätös varhaiskasvatuspaikasta

"Tässä laissa säädettyyn päiväkotitoimintaan tai perhepäivähoitoon osallistumisen tulee perustua kunnan tekemään päätökseen tai yksityisen palveluntuottajan ja asiakkaan väliseen kirjalliseen sopimukseen tai molempiin." Varhaiskasvatuslaki 18 §

Varhaiskasvatuksessa tehdään päätös **varhaiskasvatukseen ottamisesta**, ensimmäisestä sijoituspaikasta ja palvelun tarpeen laajuudesta. Päätös varhaiskasvatuspaikasta ilmoitetaan pääsääntöisesti viimeistään kaksi viikkoa ennen palvelun tarpeen alkamista. Päätös tehdään hakemuksessa vahvistetun aloittamispäivän mukaisesti. Elokuussa alkavista hoitosuhteista pyrimme ilmoittamaan toukokuun loppuun mennessä. Lähettämme päätökset pääsääntöisesti sähköisesti. Perheen hakiessa palvelua asuessaan vielä Hollolan ulkopuolella, hoitosuhteen alkuun mennessä yksikön **esimieshenkilö** tarkistaa, että lapsi asuu Hollolassa. Muussa tapauksessa aiempi päätös kumoutuu. Poikkeuksena ovat kuntarajat ylittävän käytön sopimukset tai yhteishuoltajien asuminen kahdella paikkakunnalla.

Päätös varhaiskasvatuksesta on voimassa siihen asti, kunnes lapsi tulee oppivelvolliseksi tai niin kauan, kuin sijoituksessa ei ole katkoa.

Muutoksenhaku päätökseen

Lapsen varhaiskasvatukseen ottamista koskevaan viranhaltijan päätökseen tyytymätön saa vaatia oikaisua Sivistys- ja Hyvinvointivaliokunnalta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saatuaan.

Ensisijaisesti muutosta hakiessa pyydetään olemaan yhteydessä päätöksen tekijään. Ohjeet muutoksenhausta näkyvät päätöksessä.

Varhaiskasvatuspaikan vastaanottaminen

Paikka on vastaanotettava 14 vuorokauden kuluessa päätöksen saamisesta **siten kuin päätöksellä ohjeistetaan** Hoitosuhde ja laskutus alkavat varhaiskasvatuksen **päätöksen mukaisesti palvelusopimuksessa vahvistetun hoidon aloituspäivämäärän mukaan**. Mikäli lapsi aloittaa varhaiskasvatuksessa myöhemmin, hänet merkitään poissaolevaksi.

"Jos lapsen vanhemmat tai muut huoltajat eivät ota vastaan lapselle haettua ja myönnettyä paikkaa varhaiskasvatuksessa eikä paikkaa ole peruutettu ennen kunnan päätöksen mukaisen varhaiskasvatuksen alkamista, lapsen vanhemmilta tai muilta huoltajilta voidaan periä puolet asiakasmaksulain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta." Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 10 §

Mikäli huoltaja ei ota myönnettyä hoitopaikkaa vastaan, tulee hänen ilmoittaa siitä sähköisesti **web-palveluissa** tai kirjallisesti viimeistään kahden viikon kuluessa päätöksen saamisesta, eikä myönnetystä varhaiskasvatuspaikasta peritä maksua. Jos huoltaja ei ota paikkaa vastaan kahden viikon kuluessa, päätös **mitätöidään raukeaa** ja paikkaa tulee hakea uudelleen.

Varhaiskasvatussyksikön esihenkilö tarkistaa **järjestelmästä**, että paikka on vastaanotettu (**alustava sijoitus poistunut**), ennen kuin lapsi aloittaa varhaiskasvatuksessa. Näin lapsen tiedot näkyvät sähköisessä järjestelmässä ja laskutus menee oikein.

Varhaiskasvatuksen aloitus

Varhaiskasvatuksen aloitus suunnitellaan kunkin lapsen osalta yksilöllisesti. Aloituksessa luodaan pohja kasvatuskumppanuudelle. Kasvatuksellinen yhteistyö on huoltajien ja lapsen lähi aikuisten tietoista sitoutumista toimia yhdessä lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tueksi. Varhaiskasvatuspaikasta ollaan yhteydessä huoltajiin ja sovitaan ensimmäisestä tutustumiskerrasta. Lapsen toivotaan tutustuvan varhaiskasvatuspaikkaan huoltajiensa kanssa ennen hoitosuhteen alkamista. Ruokailu hoitopaikassa ei kuulu tutustumisjaksoon. Hoitosuhteen alkaessa mahdollinen kotihoidon tai yksityisen hoidon tuki päättyy. Lapsi on vakuutettu vasta hoitosuhteen alkamisesta lähtien.

Hollola

Päätös palvelun tarpeesta

Varhaiskasvatuspaikassa täytetään aina uudelle asiakkaalle sähköinen varhaiskasvatuksen palvelusopimus, jossa sovitaan palvelun tarve. Varhaiskasvatusyksikön esihenkilö vastaa varhaiskasvatuksen palvelusopimuksen laatimisesta ja käy läpi yhdessä huoltajien kanssa ko. lomakkeen, joka allekirjoitetaan ja huoltajille annetaan kopio. Varhaiskasvatuksen palveluohjaus tallentaa lapsen palvelun tarpeen sähköiseen järjestelmään. Palvelun tarpeesta tehdään sähköinen päätös.

Palvelun tarve

”Varhaiskasvatus saa pääsääntöisesti kestää enintään kymmenen tuntia yhtäjaksoisesti, lukuun ottamatta vuorohoitoa, jossa päivittäinen kesto on lapsen tarpeen mukainen” Varhaiskasvatuslaki 9 §

Perheen kanssa sovittu palvelun tarve on maksun määräytymisen peruste. Palvelun tarpeen valinnassa huomioidaan ensin päivittäisen varhaiskasvatuksen pituus ja sen jälkeen kuukausittaiset hoitopäivät. Keskimäärin kuukaudessa on 21 toimintapäivää. Mikäli palvelun tarvetta ei pystytä ennalta määrittämään, otetaan käyttöön arvio.

Palvelun tarpeet:

Yli 146 h/kk varhaiskasvatus

85–146 h/kk varhaiskasvatus

Max 84 h/kk varhaiskasvatus

Esiopetus

Yli 63 h/kk esioppilaan varhaiskasvatus

Max 63 h/kk esioppilaan varhaiskasvatus

Palvelun tarpeen muutos

Palvelun tarve voi muuttua hoitosuhteen aikana. Lapsen palvelun tarpeen muuttuessa huoltaja täyttää sähköisen muutoslomakkeen. Muuttuneesta palvelun tarpeesta laskutetaan sen alkamispäivästä lähtien, ei kuitenkaan takautuvasti. Huoltajan tulee ilmoittaa muutoksista myös lapsen hoitopaikkaan. Alle kuukauden pituisia muutoksia palvelun tarpeeseen ei tehdä. Palvelun tarvetta ei muuteta huoltajan/lapsen loman tai muun vapaan takia.

Jos lapsen palvelun tarve muuttuu, tehdään siitä aina uusi sähköinen päätös.

Lapsen läsnäolo varhaiskasvatuksessa

Huoltajat ilmoittavat lapsen palvelun tarpeen mukaiset hoitoajat ja vapaapäivät sähköisesti (Edlevo) mahdollisimman pitkälle eteenpäin. Huoltaja voi varata enintään valitsemansa palvelun tarpeen mukaisen tuntimäärän kalenterikuukaudessa. Tiedot on ilmoitettava järjestelmään lukitusajan puitteissa. Mikäli hoitoaikojen ja vapaapäivien ilmoittaminen ei onnistu lukitusajan puitteissa esimerkiksi työvuoroihin liittyvästä syystä, sopii huoltaja ilmoittamisen käytännöistä varhaiskasvatusyksikön esihenkilön kanssa. Mikäli huoltajat eivät ilmoita hoitoaikoja määräaikaan mennessä, tulkitaan, ettei lapsella ole varhaiskasvatuksen tarvetta eikä lapselle varata paikkaa. Palveluohjaus seuraa varattujen hoitoaikojen toteutumista kuukausittain. Varattujen hoitoaikojen kohdalle osuvat sairaus- ja muut poissaolot lasketaan mukaan kuukauden toteumaan. Sovitun palvelun tarpeen ylittyessä peritään maksu toteutuman mukaan ja samalla tarkistetaan palvelun tarve. Vastuu varatun hoitoajan reaaliaikaisesta seurannasta on huoltajilla. Äkillisen poissaolon voi lukituksesta huolimatta ilmoittaa sähköisesti kuluvalle tai seuraavalle päivälle.

Vanhempainrahajakso

"Varhaiskasvatusta ei kuitenkaan ole järjestettävä aikana, jolta voidaan suorittaa sairausvakuutuslain 9 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua äitiys- ja vanhempainrahakauden ulkopuolella maksettavaa isyysrahaa."

Varhaiskasvatusta ei kuitenkaan ole järjestettävä ajalta, jolta lapsen hoidosta maksetaan sairausvakuutuslain mukaista vanhempainrahaa. Varhaiskasvatusta on kuitenkin järjestettävä ajalta, jolta vanhempainraha maksetaan osittaisena osa-aikatyön vuoksi. (14.1.2022/30)

Varhaiskasvatuslaki 12 §

Vanhempainrahajakson aikana lapsella ei ole oikeutta varhaiskasvatukseen. Sinä aikana, kun lapsen huoltaja on osa-aikatyössä ja saa osittaista vanhempainrahaa, on kuitenkin lapselle järjestettävä varhaiskasvatusta. Lapsen oikeus samaan varhaiskasvatuspaikkaan säilyy, vaikka lapsi ei ole hoidossa vanhempainrahajakson aikana, kuitenkin poissaolon kestäessä yhtäjaksoisesti enintään 13 viikkoa. Vanhempainvapaasta johtuvasta keskeytyksestä/poissaolosta on ilmoitettava muutoslomakkeella varhaiskasvatuspaikkaan viimeistään:

- yli 5 päivää kestävästä poissaolosta ilmoitettava kuukausi ennen suunniteltua aloittamispäivää
- toistuvasta 1-5 päivää kestävästä poissaolosta ilmoitettava viikkoa ennen ensimmäisen poissaolon suunniteltua aloittamispäivää
- kertaluontoisesta enintään 5 päivää kestävästä poissaolosta ei ole ilmoitusvelvollisuutta

"Maksua ei saa periä niiltä päiviltä, joina lapsi on varhaiskasvatustilalla 15 §:ssä tarkoitetulla tavalla ennalta ilmoitetusti poissa varhaiskasvatuksesta."

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 31/2022

Lapsen ollessa kotona ennalta ilmoitetusti vanhempainvapaan aikana, kuukausimaksua alennetaan lapsen poissaolopäiviä vastaavasti sen lapsen osalta, jota vanhempainvapaa koskee. Toisin sanoen ennakkoon muutoslomakkeella ilmoitetusta vanhempainvapaasta johtuvasta lapsen poissaolosta huoltaja saa maksuhyvityksen, kun on todentanut asian Kelan päätöksellä. Perheen muut lapset voivat olla varhaiskasvatuksessa vanhempainvapaan aikana.

Takuupaikka

Huoltajat voivat halutessaan keskeyttää tilapäisesti lapsensa hoitosuhteen. Keskeytyksen tulee kestää vähintään neljä kuukautta. Keskeytyksen ajalta ei varhaiskasvatuksen asiakasmaksua peritä. Keskeytyksen kesto on kuluvan toimintakauden lisäksi enintään seuraava toimintakausi. Lapsen varhaiskasvatus voi jatkua tilapäisen keskeytyksen jälkeen samassa hoitopaikassa, mikäli siellä on vapaita hoitopaikkoja. Päiväkoodeissa oleville lapsille taataan hoitosuhteen jatkuminen samassa päiväkodissa uuden toimintakauden alkaessa. Perhepäivähoidossa tilapäisen keskeytyksen vuoksi poissaolleet lapset ovat etusijalla entisellä hoitopaikalla vapautuviin hoitopaikkoihin.

Takuupaikasta tehdään varhaiskasvatuspaikassa kirjallinen sopimus. Huoltajat ilmoittavat varhaiskasvatuksen palveluohjaukseen maaliskuun aikana otetaanko paikka käyttöön seuraavan uuden toimintakauden alkaessa (aloitus elo-syyskuun aikana). Takuupaikka kirjataan palveluohjauksessa sähköiseen järjestelmään hakemuksena eikä huoltajan tarvitse tehdä uutta hakemusta. Hoitosuhteen jatkuessa varhaiskasvatuspaikasta tehdään uusi päätös.

Hoitosuhteen irtisanominen

Huoltajat ohjeistetaan irtisanomaan hoitosuhde sähköisesti mahdollisuuksien mukaan kaksi viikkoa ennen hoidon päättymistä. Varhaiskasvatuspaikkaa ei voi irtisanoa takautuvasti. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu peritään irtisanomispäivään saakka.

Jos perhe ei käytä lapsen varhaiskasvatuspaikkaa kahteen kuukauteen (2 kk) katsotaan hoidon tarve päättyneeksi, ja huoltajien tulee hakea varhaiskasvatuspaikkaa uudelleen. Poissaolon syy pyritään aina

Hollola

selvittämään mahdollisimman pian. Jos huoltajiin ei saada yhteyttä, varhaiskasvatusyksikön esihenkilö lähettää perheelle kirjallisen tiedoksiannon hoitosuhteen päättymispäivästä.

Erityishuolto-ohjelmaan perustuva kuntouttava varhaiskasvatus

1.1.2025 ja sen jälkeen aloittaville kehitysvammaisille lapsille määritetään varhaiskasvatuksen asiakasmaksu varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain mukaisesti. Kuntouttavasta varhaiskasvatuksesta päätöksen saaneiden lasten oikeus maksuttomaan kuntouttavaan varhaiskasvatukseen säilyy ja on maksutonta siltä osin ja siihen saakka kuin lapsen erityishuolto-ohjelmassa on määritetty.

Valvontaviranomaiset

~~”Varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisia ovat kunnan tai kuntayhtymän järjestämän ja tuottaman varhaiskasvatuksen osalta aluehallintovirasto ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto. Varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisia ovat yksityisen palveluntuottajan järjestämän ja tuottaman varhaiskasvatuksen osalta aluehallintovirasto, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto sekä 50 §:ssä tarkoitettu kunnan toimielin tai sen määräämä viranhaltija.”~~

~~Varhaiskasvatuslaki 52 §~~

”Varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisena on kunnan tai kuntayhtymän järjestämän ja tuottaman varhaiskasvatuksen osalta Lupa- ja valvontavirasto. Varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisia ovat yksityisen palveluntuottajan järjestämän ja tuottaman varhaiskasvatuksen osalta Lupa- ja valvontavirasto sekä 50 §:ssä tarkoitettu kunnan toimielin tai sen määräämä viranhaltija.”

Varhaiskasvatuslaki muutettu 52 § tulee voimaan 1.1.2026 (27.6.2025/626)

Ohjaus, neuvonta ja sosiaaliasiavastaava

”Edellä 52 §:ssä tarkoitettujen valvontaviranomaisten on toteutettava valvontaa ensisijaisesti antamalla varhaiskasvatuksen järjestäjälle tarpeellista ohjausta ja neuvontaa sekä seuraamalla toiminnan kehitystä yhteistyössä toiminnan järjestäjän kanssa.

Sosiaaliasiavastaavan toiminnan järjestämisestä varhaiskasvatuksen osalta säädetään potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista annetussa laissa (739/2023).” Varhaiskasvatuslaki 53

§

Muistutus ja kantelu

”Varhaiskasvatuksen laatuun tai siihen liittyvään kohteluun tyytymättömällä lapsen vanhemmalla tai muulla huoltajalla on oikeus tehdä muistutus toiminnasta vastaavalle päiväkodin johtajalle, toimipaikan vastuuhenkilölle tai varhaiskasvatuksen johtavalle viranhaltijalle. Toimipaikan on tiedotettava asiakkailleen muistutusoikeudesta riittävällä tavalla sekä järjestettävä muistutuksen tekeminen asiakkaalle mahdollisimman vaivattomaksi. Muistutus tulee tehdä pääsääntöisesti kirjallisesti. Muistutus voidaan tehdä myös suullisesti erityisestä syystä.

Muistutus on kirjattava ja käsiteltävä asianmukaisesti ja siihen on annettava kirjallinen vastaus kohtuullisessa ajassa muistutuksen tekemisestä. Muistutukseen annettuun vastaukseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Muistutuksen tekeminen ei rajoita oikeutta hakea muutosta siten kuin siitä erikseen säädetään. Muistutuksen tekeminen ei myöskään vaikuta oikeuteen kannella asiastaan valvoville viranomaisille.

Kanteluun sovelletaan, mitä hallintolain 8 a luvussa säädetään hallintokantelusta.

Hollola

Jos asiassa ei ole tehty muistutusta ja valvontaviranomainen arvioi, että kantelu on tarkoituksenmukaisinta käsitellä muistutuksena, viranomaisen voi siirtää asian asianomaiseen toimipaikkaan tai varhaiskasvatuksen johtavan viranhaltijan käsiteltäväksi. Siirto on tehtävä välittömästi arvion tekemisen jälkeen. Siirosta on ilmoitettava kantelun tekijälle. Toimipaikan on annettava tieto siirrettyyn asiaan annetusta vastauksesta siirron tehneelle valvontaviranomaiselle. Jos asia siirretään, kantelun tutkimatta jättämisestä ei tehdä päätöstä.” Varhaiskasvatuslaki 54 §

Esiopetuksen järjestäminen ja tuottaminen

"Kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Lisäksi kunta on velvollinen järjestämään oppivelvollisuuden alkamisvuonna esiopetusta 2 § 3 momentissa tarkoitetun pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville lapsille ja niille lapsille, jotka 27 §:n mukaisesti aloittavat perusopetuksen vuotta säädettyä myöhemmin."

Perusopetuslaki 17 § 4

" 26 a § (12.12.2014/1040) Esiopetukseen osallistuminen

Oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuotena lapsen on osallistuttava vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan.

Varhennetun oppivelvollisuuden piirissä olevan lapsen velvollisuudesta osallistua esiopetukseen säädetään oppivelvollisuuslain 3 §:n 2 momentissa. Lisäksi varhennetun oppivelvollisuuden piirissä olevalla lapsella on oikeus saada esiopetusta sinä vuonna, jona lapsi täyttää viisi vuotta. Perusopetuslaki 26 a § (30.12.2024/1090)

Sellaisella lapsella, joka 27 §:n mukaisesti aloittaa perusopetuksen vuotta säädettyä myöhemmin, on oikeus saada esiopetusta tämän pykälän 1 momentissa säädetyn lisäksi myös oppivelvollisuuden alkamisvuonna.

Lapsen huoltajan on huolehdittava siitä, että lapsi osallistuu esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan.

Esiopetukseen hakeutumisesta ja opetusryhmien muodostamisesta esiopetuksessa voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella."

Perusopetuslaki 26 a §

Esiopetus on osa varhaiskasvatusta. Hollolassa esiopetus järjestetään alkuluokkatoimintana kouluilla. Esi- ja alkuopetus toimivat suunnitelmallisesti tiiviissä yhteistyössä opetussuunnitelman mukaan. Esiopetuksen keskeisenä tehtävänä on vahvistaa lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen edellytyksiä. Esiopetuksen järjestämisessä huomioidaan sekä varhaiskasvatuksen, että perusopetuksen tavoitteet ja sisällöt.

Kunta osoittaa esiopetuspaikaksi lähikoulun. Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään lähikouluilla. Vuorohoitoa tarvitseville esioppilaille esiopetus ja sitä täydentävä varhaiskasvatus järjestetään **vuoro-****hoidon osalta** Salpakankaan päiväkodissa.

Pidennetty oppivelvollisuus / Varhennettu esiopetus

Varhennettu oppivelvollisuus

Pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevan lapsen oikeus varhennettuun esiopetukseen alkaa sen vuoden syyslukukauden alussa, jolloin lapsi täyttää viisi vuotta. Päätös pidennetystä oppivelvollisuudesta tehdään pääsääntöisesti ennen oppivelvollisuuden alkamista. Päätös oppivelvollisuuden pidentämisestä tarvitaan ennen varhennetun esiopetuksen alkamista, jotta oikeus siihen voi toteutua. (VOIMASSA 31.7.2026 ASTI)

Voimassa alkaen 1.8.2026

"Jos lapsi oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen vuoksi ilmeisesti tarvitsee lisää aikaa esi- ja perusopetukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi, lapsen esiopetuksen alkamista varhennetaan ja hänen oppivelvollisuutensa alkaa vuotta 2 momentissa säädettyä aikaisemmin (varhennettu oppivelvollisuus). Varhaiskasvatuksen tai

Hollola

esiopetuksen järjestäjä päättää varhennetusta oppivelvollisuudesta ennen perusopetuksen alkamista. Jos lapsi ei ole varhaiskasvatuksessa tai esiopetuksessa, varhennetusta oppivelvollisuudesta päättää lapsen asuinkunta.”

(30.12.2024/1091) Oppivelvollisuuslaki 2§ 3 momentti

Esiopetukseen ilmoittautuminen

Perusopetuslain mukaan lasten tulee vuotta ennen oppivelvollisuutensa alkamista osallistua esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet täyttävään toimintaan. Mikäli huoltaja ei ilmoita lasta esiopetukseen, tulee hänen huolehtia, että lapsi osallistuu muuhun esiopetuksen tavoitteet täyttävään toimintaan. Huoltajalta pyydetään selvitys asiasta.

Esiopetukseen ilmoittaudutaan sähköisesti vuoden alussa erikseen ilmoitettuna ajankohtana. Lapselle tehdään päätös esiopetuspaikasta kevään aikana.

Esiopetukseen voi hakea oppilaaksi myös muuhun kuin kunnan perusopetuslain 6 §:n 2 momentin mukaan osoittamaan esiopetuksen järjestämispaikkaan. Esiopetukseen otetaan ensisijaisesti kunnassa asuvia lapsia. Esiopetusta ei kuitenkaan järjestetä kahdessa kunnassa (yhteishuoltajuus).

Päätöksen esiopetuspaikasta tekee varhaiskasvatuspäällikkö. Päätökseen saa vaatia oikaisua aluehallintovirastolta. Lupa- ja valvontavirastolta.

Esiopetuskuljetus

Esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen tarve rajaa esioppilaan kuljetusoikeutta. Esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen ei ole kuljetusoikeutta. Esioppilaalla on oikeus kuljetukseen, kun matkan pituus on yli 3 km tai jos matka muodostuu ilman kuljetusta esioppilaan ikä tai muut olosuhteet huomioon ottaen esioppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Esioppilaita ei haeta kotoa, vaan reitit suunnitellaan yhdessä kuljetuksen toteuttajan kanssa. Kuljetuksesta ei peritä maksua.

”Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.” Perusopetuslaki 32 §

Avoin varhaiskasvatustoiminta

Kohtaamispaikka AAMU

Kohtaamispaikka AAMU on avointa varhaiskasvatustoimintaa kaikille halukkaille. Lapsi osallistuu toimintaan yhdessä oman aikuisen kanssa. Toimintaan ei tarvitse ilmoittautua ja se on maksutonta.

Avoin varhaiskasvatustoiminta on tarkoitettu ensisijaisesti perheille, joilla ei ole tarvetta jokapäiväiseen tai kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen. Avoimen varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen ja koko perheen hyvinvointia. Avoimessa varhaiskasvatuksessa lapsilla on mahdollisuus leikkiä ja osallistua monipuoliseen toimintaan saman ikäisten lasten kanssa.

Toiminta on pedagogisesti tavoitteellista ja noudattaa Hollolan varhaiskasvatussuunnitelmaa. Toimintaa järjestetään eri puolilla Hollolaa. Toiminnasta vastaa varhaiskasvatuksen henkilöstö.

Varhaiserityiskasvatus – kasvun ja oppimisen tuki

Oikeus varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen

”Varhaiskasvatuksessa tuemme kaikkia lapsia heidän tuen tarpeidensa ja inklusion periaatteiden mukaisesti lapsen omassa päiväkotitai perhepäivähoitoryhmässä. Toteutamme tukea joustavin, järjestelyin ja viivytyksettä sekä sitä arvioidaan säännöllisesti. Tuki rakentuu lapsen yksilöllisiin tarpeisiin vastaavista pedagogisista, rakenteellisista ja hoidollisista hyvinvointia tukevista järjestelyistä.

Varhaiskasvatuksen tuen tasot ovat yleinen, tehostettu ja erityinen tuki. Arvioimme tuen tason tarpeen mukaan ja tapauskohtaisesti. Lapselle voidaan myöntää tehostettua tai erityistä tukea ilman edellistä tuen tasoa.” Hollolan kunnan varhaiskasvatussuunnitelma 25.9.2024

Hollolan varhaiskasvatuksen ja esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen kolmitasoisien tuen prosessit on avattu erillisessä asiakirjassa ja Hollolan varhaiskasvatussuunnitelmassa. Lapsen oikeudesta varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen säädetään Varhaiskasvatuslaissa (1183/2021 3a luku). Oppimisen tuki esiopetuksessa on kirjattu esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmaan. Tuen prosessikuvauksessa kuvataan tuen käytännön järjestäminen, yhteistyö, vastuut ja työnjako eri toimijoiden kesken, sekä yhteistyö lapsen ja huoltajien kanssa.

Lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukeminen

”Varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada hänen yksilöllisen kehityksensä, oppimisensa ja hyvinvointinsa edellyttämää yleistä tukea osana varhaiskasvatuksen perustointia viivytyksettä tuen tarpeen ilmettyä. Yleinen tuki muodostuu yksittäisistä tukimuodoista.

Jos 1 momentissa tarkoitettu tuki ei ole riittävää tai lapsi tarvitsee vahvempaa tukea, on tukea annettava tehostettuna tukena lapsen yksilöllisten tarpeiden mukaan. Tehostettu tuki muodostuu säännöllisistä ja samanaikaisesti toteutettavista useista tukimuodoista.

Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettu tuki ei ole riittävää tai lapsi tarvitsee tukea vammasta, sairaudesta, kehityksen viivästyisestä tai muusta, merkittävästi hänen toimintakykyään alentavasta oppimisen tai kehityksen tuen tarpeesta johtuen, on tukea annettava yksilöllisesti suunniteltuna erityisenä tukena. Erityinen tuki muodostuu useista tukimuodoista ja on jatkuvaa ja kokoaikaista.” Varhaiskasvatuslaki 15 a §

”Lapsen tuen tarpeen ollessa lyhytaikaista ja vähäistä, voi hänelle riittää yksittäinen tuen muoto tai järjestely eli yleinen tuki. Sillä mahdollistetaan lapsen yksilöllinen huomiointi välineiden, materiaalien ym. valinnassa. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan osa-aikainen tuki voi myös olla yksi yleisen tuen muoto. Yleinen tuki toteutetaan lapsen omassa lapsiryhmässä varhaiskasvatuksen opettajan ja muiden kasvattajien toimesta. Työn tukena on yleisen tuen lomake. Mikäli lapsi tarvitsee tulkitsemis- ja avustamispalveluista ja/tai apuvälineitä tehdään niistä hallinnollinen päätös.

Mikäli lapsi tarvitsee säännöllisesti enemmän tai samanaikaisesti useita tuen eri muotoja, puhumme tehostetusta tuesta. Tehostetun tuen aloittaminen perustuu tuen tarpeen arviointiin, jonka teemme yhteistyössä huoltajien ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa. Tehostetusta tuesta tehdään aina hallintopäätös.

Varhaiskasvatuksessa lapselle on annettava erityistä tukea, kun yleinen tuki tai tehostettu tuki ei riitä. Erityinen tuki on varhaiskasvatuksessa annettavista tuen tasoista vahvin. Erityinen tuki muodostuu useista tuen muodoista ja tukipalveluista ja se on jatkuvaa ja kokoaikaista. Lapsella on oikeus saada erityistä tukea heti tuen tarpeen ilmetessä ja lapsen tuen vaatiessa tuki voidaan aloittaa suoraan erityisen tuen tasolla. Myös erityisestä tuesta tehdään aina hallintopäätös.” Hollolan kunnan varhaiskasvatussuunnitelma 25.9.2024

Lapsen tuen toteutus

"Lapselle annettava tuki voi sisältää lapsen tarvitsemia pedagogisia, rakenteellisia ja hoidollisia toimenpiteitä.

Lapsen tuen tarpeen, tukitoimenpiteiden ja niiden toteuttamisen sekä tuen vaikuttavuuden arvioinnin kirjaamisesta lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan säädetään 23 §:ssä.

Jos lapsi osallistuu useamman kuin yhden varhaiskasvatuksen järjestäjän tai tuottajan varhaiskasvatukseen ja lapsella on tuen tarve, on tuki suunniteltava, toteutettava ja arvioitava varhaiskasvatuksen järjestäjien ja tuottajien yhteistyössä.

Lapsen tuen tarpeen huomioon ottamisesta lasten ja henkilöstön lukumäärässä säädetään 35 §:n 2 momentissa ja 38 §:n 2 momentissa." Varhaiskasvatustalaki 15 b §

"Varhaiskasvatuksessa annettava tuki muodostuu pedagogisista, rakenteellisista ja hoidollisista tukitoimista. Tuen eri muotoja käytetään kaikilla tuen tasoilla lapsen tuen tarpeen mukaisesti ja niitä voidaan toteuttaa samanaikaisesti osana varhaiskasvatuksen perustoimintaa heti tuen ilmettyä.

- **Pedagogiset tuen muodot:** Tuki toteutetaan ensisijaisesti osana lapsen vertaisryhmää inklusiivisen arvoperustan mukaisesti. Laadukas arjen pedagogiikka ja selkeä, ennakoitavissa oleva päivärytmi ovat pedagogisen tuen muotoja. Niitä ovat myös sensitiiviset ja saavutettavat vuoro vaikutus- ja kommunikointitavat (viittomat, kuvat, erilaiset teknologiset ratkaisut) sekä suunnitelmallinen pienryhmätoiminta ja oppimisympäristöjen muokkaaminen. Pedagogisessa tuen muodossa korostuvat kasvattajien yhteiset ja johdonmukaiset pedagogiset työtavat ja menetelmät, toiminnan suunnittelu, dokumentointi ja arviointi.
- **Rakenteelliset tuen muodot:** Kasvattajien ammattitaidon lisääminen tuen tarpeen havaitsemisessa ja tukimuotojen toteuttamisessa sekä erityispedagogisen osaamisen lisääminen ovat rakenteellisia tuen muotoja. Samoin ryhmän lapsimäärän pienentäminen, henkilöstön mitoittamiseen ja/tai rakenteeseen liittyvät ratkaisut sekä kasvattajien ja lapsimäärän suhdeluvun tarkastelu/muuttaminen ovat osa rakenteellisia tuen muotoja. Rakenteelliset tuen muodot voivat sisältää myös henkilöstörakenteen vahvistamista esimerkiksi varhaiskasvatuksen erityisopettajalla tai resurssihenkilöllä. Tuen muotoja voivat olla myös tulkitsemis- ja avustamispalvelut, apuvälineet, esteettömyyden huomioiminen, pien- tai erityisryhmät.
- **Hoidolliset tuen muodot:** Hoidolliset tukitoimet ovat keinoja, joilla vastataan lapsen sairaanhoidollisiin, perushoitoon, hoivaan ja avustamiseen liittyviin tarpeisiin. Näitä voivat olla esimerkiksi lapsen pitkäaikaissairauksien hoitoon, lääkitykseen, ruokavalioon ja liikkumiseen liittyvät avustamisen tarpeet ja apuvälineet. Tapauskohtaisesti arvioidaan, voidaanko lääke- tai sairaudenhoito toteuttaa osana lapsiryhmän perustoimintaa. Jokaisen lapsen kohdalla tehdään lapsen tilanteen kokonaisarviointi.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan lapsen saama tuki eli tuen taso, tuen muodot ja niiden toteuttaminen sekä vastuut ja työnjako. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laatimisesta ja arvioinnista vastaa päiväkodissa varhaiskasvatuksen opettajaksi kelpoinen henkilö ja/tai varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Perhepäivähoidossa varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuu lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laatimiseen ja arviointiin. Yksityisestä varhaiskasvatuksesta sovitaan erillisen ohjeistuksen mukaan.

Tuemme kaikkia lapsia heidän tuen tarpeidensa ja inklusion periaatteiden mukaisesti lapsen omassa päiväkotitai perhepäivähoidoryhmässä. Toteutamme tukea joustavin, järjestelyin ja viivytyksettä sekä sitä arvioidaan säännöllisesti. Tuki rakentuu lapsen yksilöllisiin tarpeisiin vastavista pedagogisista, rakenteellisista ja hoidollisista hyvinvointia tukevista järjestelyistä, kuten oppimisympäristöön liittyvistä ratkaisuista. Jos tukea tarvitseva lapsi osallistuu useamman kuin yhden varhaiskasvatuksen järjestäjän varhaiskasvatukseen, tuki suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan yhteistyössä.

Inklusiivisen arvoperustan mukaisesti pedagogisen tuen suunnittelussa ja toteutuksessa käytämme ensisijaisesti sellaisia toimintatapoja, joissa lapsen tarvitsema tuki toteutuu osana vertaisryhmää. Tuen antaminen, tuen arviointi sekä toimintakulttuurin ja toimintatapojen kehittäminen kuuluvat kaikille varhaiskasvatuksessamme työskenteleville kasvattajille heidän koulutuksensa, työnsä ja vastuidensa mukaisesti. Lapsiryhmässä, jossa on monta tuen tarpeista lasta, voi ryhmän lapsimäärän pienentäminen, henkilöstön mitoittamiseen ja/tai rakenteeseen liittyvät ratkaisut sekä kasvattajien ja lapsimäärän suhdeluvun tarkastelu/muuttaminen olla tarvittava tukitoimi. Voidaan myös vahvistaa henkilöstörakennetta esimerkiksi varhaiskasvatuksen erityisopettajalla tai resurssihenkilöllä.” Hollolan kunnan varhaiskasvatussuunnitelma 25.9.2024

Tehostetussa tuessa olevan lapsen paikkakerroin kunnallisessa varhaiskasvatuksessa on Hollolassa 1,5 ja erityisessä tuessa olevan 2,0. Tämä otetaan huomioon ryhmäsuunnittelua tehdessä.

Lapselle annettavat tukipalvelut

”Lapsella on hänen tuen tarpeensa sitä edellyttäessä oikeus saada varhaiskasvatuksen erityisopettajan antamaa konsultaatiota ja opetusta, sekä varhaiskasvatukseen osallistumisen edellyttämiä tulkitsemis- ja avustamispalveluja ja apuvälineitä.” Varhaiskasvatuslaki 15 c §

”Varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuu lapsen tuen prosessiin yhteistyössä muiden kasvattajien kanssa. Erityisopettajan kohdistama työ voi olla lapsikohtaista ja/tai ryhmäkohtaista joko samanaikaisopettajuutena tai yhteisopettajuutena lapsen ryhmän opettajan kanssa. Erityisopettajan antama tuki voi olla säännöllistä, osa- tai kokoaikaista.” Hollolan kunnan varhaiskasvatussuunnitelma 25.9.2024

Tuen tarpeen arviointi

”Lapsen tuen tarvetta, riittävyttä ja toteutumista on arvioitava tarpeen mukaan, kuitenkin vähintään kerran vuodessa tai tuen tarpeen muuttuessa.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuu lapsen tuen tarpeen, tukitoimenpiteiden ja niiden toteuttamisen arviointiin tarpeen mukaan.

Lapsen tuen tarpeen arviointiin voivat osallistua lapsen kehitystä ja oppimista tukevat muut viranomaiset, asiantuntijat ja muut tarvittavat tahot. Jos tuen tarpeen arviointi edellyttää sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisten asiantuntemusta, on näiden osallistuttava arvioinnin tekemiseen varhaiskasvatuksen järjestäjän pyynnöstä.

Lapsen mielipiteen ja toivomusten huomioon ottamisesta ja yhteistyöstä lapsen huoltajien kanssa arvioinnin yhteydessä säädetään 20 §:ssä.” Varhaiskasvatuslaki 15 d §

”Arvioimme lapsen tuen tarvetta vähintään kerran vuodessa tai tarpeen tai oppimisympäristön muuttuessa. Arvioinnissa huomioimme tuen tarpeen, tuen riittävyden ja tuen toteutumisen kaikilla tuen tasoilla. Kirjaamme suunnitelmaan mahdolliset aiemmat tukitoimet, niiden kuvaukset sekä tukitoimien vaikuttavuuden arvioinnin. Teemme tuen tarpeen arviointia joko kasvattajien, huoltajien tai mahdollisten yhteistyötahojen toimesta. Tarkastelemme tukea kokonaisuutena, jossa huomioimme lapsen toiveet ja mielipiteet yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuu tuen arviointiin tarvittaessa. Muut yhteistyötahot osallistuvat tuen arviointiin vain, jos tarvitaan muuta kuin pedagogista asiantuntemusta.” Hollolan kunnan varhaiskasvatussuunnitelma 25.9.2024

Päätös tuesta ja tukipalveluista

"15 a §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu tuesta on tehtävä hallintopäätös viipymättä. Päätöksessä on mainittava 15 b §:n mukaiset tuen muodot, varhaiskasvatuksen järjestämispaikka ja 15 c §:n mukaiset tukipalvelut.

Päätöksen tekee varhaiskasvatuksen järjestämisvastuussa oleva kunta. Jos kyseessä on yksityisen palveluntuottajan tuottama varhaiskasvatus, päätöksen tekee palveluntuottajan esityksestä varhaiskasvatuksen toimipaikan sijaintikunta.

Lapsen 15 c §:n mukaisista tukipalveluista tulee antaa hallintopäätös silloin, kun asiasta ei päätetä edellä 1 momentissa tarkoitettua päätöksen yhteydessä.

Tässä pykälässä tarkoitettu päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana." Varhaiskasvatuslaki 15 e §

"Hallintopäätös tehdään tehostetusta tai erityisestä tuesta viipymättä tuen tarpeen ilmentyessä Hollolan varhaiskasvatuksessa yhteisesti sovittujen periaatteiden mukaisesti. Mikäli lapsi tarvitsee tulkittamis- ja avustamispalveluista ja/tai apuvälineitä tehdään niistä hallinnollinen päätös. Tämä koskee myös yleisessä tuessa olevaa lasta.

Kuulemme lapsen huoltajia tai muita laillisia edustajia ennen päätöksen tekoa. Päätös on voimassa toistaiseksi ja huoltaja voi hakea siihen muutosta valittamalla. Mikäli tuen tarve muuttuu, hallintopäätös muutetaan tai kumotaan. Päätöksestä selviää tuen muodot, varhaiskasvatuksen toimipaikka ja tukipalvelut. Päätös laitetaan täytäntöön heti.

Yksityisen varhaiskasvatuksen kohdalla hallintopäätös tehdään palveluntuottajan toimipaikan sijaintikunnassa. Ostopalvelun ollessa kyseessä, hallintopäätöksen tekee järjestämisvastuussa oleva kunta, kun taas palvelusetelin kohdalla sen myöntänyt kunta." Hollolan kunnan varhaiskasvatussuunnitelma 25.9.2024

Muutoksenhaku varhaiskasvatusoikeutta, lapselle annettavaa tukea ja varhaiskasvatukseen ottamista koskevaan päätökseen

"Lapsen varhaiskasvatusta koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua 50 §:ssä tarkoitettua kunnan monijäseniseltä toimielimeltä. Edellä 15 e §:ssä tarkoitettuun lapsen tukea ja tukipalveluita koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua aluehallintovirastolta.

"Lapsen varhaiskasvatusta koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua 50 §:ssä tarkoitettua kunnan monijäseniseltä toimielimeltä. Edellä 15 e §:ssä tarkoitettuun lapsen tukea ja tukipalveluita koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua Lupa- ja valvontavirastolta." (27.6.2025/626)

L:lla 626/2025 muutettu 1 momentti tulee voimaan 1.1.2026.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun oikaisuvaatimukseen sovelletaan, mitä hallintolaissa säädetään.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään." Varhaiskasvatuslaki 62 §

"Hallintopäätös tehdään tehostetusta tai erityisestä tuesta viipymättä tuen tarpeen ilmentyessä Hollolan varhaiskasvatuksessa yhteisesti sovittujen periaatteiden mukaisesti. Kuulemme lapsen huoltajia tai muita laillisia edustajia ennen päätöksen tekoa. Päätös on voimassa toistaiseksi ja huoltaja voi hakea siihen muutosta valittamalla. Mikäli tuen tarve muuttuu, hallintopäätös muutetaan tai kumotaan." Hollolan kunnan varhaiskasvatussuunnitelma 25.9.2024

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma

”Päiväkodissa tai perhepäivähoidossa olevalle lapselle on laadittava henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma lapsen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon toteuttamiseksi. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan on kirjattava tavoitteet lapsen varhaiskasvatuksen toteuttamiseksi lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia tukevalla tavalla sekä toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi. Lisäksi suunnitelmaan on kirjattava lapsen 15 b §:ssä tarkoitetun tuen tarve, tukitoimenpiteet ja niiden toteuttaminen sekä tuen vaikuttavuuden arviointi.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma on laadittava yhteistyössä henkilöstön ja lapsen vanhemman tai muun huoltajan kanssa. Sen laatimiseen osallistuvat lapsen opetuksesta, kasvatuksesta ja hoidosta vastaavat henkilöt. Päiväkodeissa sen laatimisesta vastaa varhaiskasvatuksen opettajaksi kelpoinen henkilö. Varhaiskasvatuksen sosionomin osaamista voidaan hyödyntää erityisesti lasten ja perheiden palvelujärjestelmän tuntemuksen osalta. Lapsen mielipide on selvitettävä ja otettava huomioon varhaiskasvatussuunnitelmaa laadittaessa. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laatimiseen voivat osallistua lapsen kehitystä ja oppimista tukevat muut viranomaiset, asiantuntijat ja muut tarvittavat tahot.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman toteutumista ja tarkoituksenmukaisuutta on arvioitava, ja suunnitelma on tarkistettava vähintään kerran vuodessa. Tätä useammin se on tarkistettava, jos lapsen tarpeet sitä edellyttävät.” Varhaiskasvatulaki 23 §

”Jokaisella varhaiskasvatuksessa olevalla lapsella on oikeus saada suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatusta, opetusta ja hoitoa. Tämän toteuttamiseksi laadimme jokaiselle lapselle oman varhaiskasvatussuunnitelman (lapsen vasu).

Lapsen vasun laatiminen on prosessi, joka alkaa lapsen aloittaessa varhaiskasvatuksessa. Lapsen vasu laaditaan hänen aloittaessaan päiväkodissa tai perhepäivähoidossa sekä jatkossa seuraavan toimintavuoden alussa. Lapsen vasu laaditaan ja arvioidaan yhdessä lapsen huoltajien kanssa ja lapsen oma mielipide ja toiveet huomioidaan. Hollolassa lapsen toiveet ja mielipiteet selvitetään havaintojen ja käytössä olevan Lapsen haastattelu –lomakkeen avulla. Lapsen vasun laadinnassa ja arvioinnissa voivat olla mukana myös lapsen kehitystä ja oppimista tukevat asiantuntijat tai muut tarvittavat tahot.

Lapsen vasun laatimisesta ja arvioinnista vastaa päiväkodissa varhaiskasvatuksen opettajaksi kelpoinen henkilö. Perhepäivähoidossa varhaiskasvatuksen opettaja tai varhaiskasvatuksen erityisopettaja voivat osallistua lapsen vasun laatimiseen ja arviointiin.

Lapsen saama kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tuki ja sen toteuttaminen kirjataan myös lapsen vasuun. Jos lapsella on jokin pitkäaikainen sairaus, joka vaatii lääkehoitoa, hänelle laaditaan yksilökohtainen lääkehoidon suunnitelma. Lapsen vasuun kirjataan, miten lääkehoitosuunnitelmaan sisältyvät asiat näyttyvät lapsen varhaiskasvatuksen arjessa.

Lapsen vasun toteutumista sekä vasuun kirjattujen pedagogisten toimenpiteiden ja menetelmien vaikutuksia lapsen kehitykseen ja oppimiseen arvioidaan yhdessä huoltajien kanssa aina tarvittaessa, mutta vähintään kerran vuodessa. Tarkistamme lapsen vasun kuitenkin aina kun lapsen tarpeet muuttuvat. Lapsen vasun arviointi sisältää kuvauksen tukitoimista, niiden vaikuttavuuden arvioinnista ja kehittämisestä sekä perustelut siitä, millaisista tuen toimista lapsi hyötyy ja mitkä parhaiten toteuttavat yksilöllistä etua. Vasua päivitetään aina tuen tarpeen muuttuessa.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan lapsen saama tuki eli tuen taso, tuen muodot ja niiden toteuttaminen sekä vastuut ja työnjako. Jos lapsi saa tehostettua tai erityistä tukea, tulee lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa päivittää hallinnollisen päätöksen mukaisesti.” Hollolan kunnan varhaiskasvatussuunnitelma 25.9.2024

Henkilöstömitoitus varhaiskasvatuksessa

Päiväkodin henkilöstön mitoitus

"Jos päiväkodissa on yksi tai useampi vammaisen tai 15 a §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitetun tuen tarpeessa oleva lapsi, on tämä otettava huomioon lasten taikka 1 momentissa tarkoitettujen henkilöiden lukumäärässä, jollei päiväkodissa ole tällaista lasta varten avustajaa. Avustajaa ei lueta 1 momentissa tarkoitettuun mitoitukseen." Varhaiskasvatustilaki 35 §

"Laissa säädetään, että varhaiskasvatuksen ryhmät tulee muodostaa ja tilojen suunnittelu ja käyttö järjestää siten, että varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa.

Päiväkodin yhdessä ryhmässä saa olla yhtä aikaa läsnä enintään kolmea kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä olevaa henkilöä vastaava määrä lapsia.

Lapsiryhmässä, jossa on monta tuen tarpeista lasta, voi ryhmän lapsimäärän pienentäminen, henkilöstön mitoitukseen ja/tai rakenteeseen liittyvät ratkaisut sekä kasvattajien ja lapsimäärän suhdeluvun tarkastelu/muuttaminen olla tarvittava tukitoimi. Voidaan myös vahvistaa henkilöstörakennetta esimerkiksi varhaiskasvatuksen erityisopettajalla tai resurssihenkilöllä." Hollolan kunnan varhaiskasvatussuunnitelma 25.9.2024

Tehostetussa tuessa olevan lapsen paikkakerroin kunnallisessa varhaiskasvatuksessa on Hollolassa 1,5 ja erityisessä tuessa olevan 2,0. Tämä otetaan huomioon ryhmäsuunnittelua tehdessä. Varhaiskasvatusyksikössä voi olla yhtä kasvattajaa kohden joko 7 yli 3-vuotiasta tai 4 alle 3-vuotiasta lasta.

Perhepäiväkodin henkilöstön mitoitus

"Jos perhepäiväkodissa on yksi tai useampi vammaisen tai 15 a §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitettujen tuen tarpeessa oleva lapsi, on tämä otettava huomioon lasten tai varhaiskasvatuksen tehtäviin osallistuvien henkilöiden lukumäärässä, jollei perhepäiväkodissa ole tällaista lasta varten avustajaa. Avustajaa ei lueta 1 momentissa tarkoitettuun mitoitukseen." Varhaiskasvatustilaki 38 §

"Lapsiryhmässä, jossa on monta tuen tarpeista lasta, voi ryhmän lapsimäärän pienentäminen, henkilöstön mitoitukseen ja/tai rakenteeseen liittyvät ratkaisut sekä kasvattajien ja lapsimäärän suhdeluvun tarkastelu/muuttaminen olla tarvittava tukitoimi. Voidaan myös vahvistaa henkilöstörakennetta esimerkiksi varhaiskasvatuksen erityisopettajalla tai resurssihenkilöllä." Hollolan kunnan varhaiskasvatussuunnitelma 25.9.2024

Tehostetussa tuessa olevan lapsen paikkakerroin kunnallisessa varhaiskasvatuksessa on Hollolassa 1,5 ja erityisessä tuessa olevan 2,0. Tämä otetaan huomioon ryhmäkokoa mietittäessä.

"Perhepäivähoitaja hoitaa omassa kodissaan enintään neljää alle kouluikäistä lasta, omat alle kouluikäiset lapset mukaan lukien." Hollolan kunnan varhaiskasvatussuunnitelma 25.9.2024

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut

Kuukausimaksu ja maksuton kuukausi

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu on lapsikohtainen kiinteä kuukausimaksu, joka peritään enintään 11 kalenterikuukaudelta toimintavuodessa. Varhaiskasvatuksen toimintavuosi on 1.8.–31.7.

”Varhaiskasvatuslaissa tarkoitetusta päiväkotij- ja perhepäivähoitona järjestettävästä varhaiskasvatuksesta voidaan määrätä kuukausimaksu. Maksu voidaan periä enintään yhdeltätoista kalenterikuukaudelta toimintavuoden aikana.” Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 4 §

Maksuton kuukausi on heinäkuu edellyttäen, että lapsen hoito on alkanut ennen edellisen vuoden syyskuun ensimmäistä päivää. Oikeus maksuttomaan kuukauteen säilyy muutettaessa kunnasta toiseen. Tällöin huoltajien tulee ottaa yhteyttä varhaiskasvatuksen palveluohjaukseen.

”Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu saa olla enintään perheen koon mukaan määräytyvän maksuprosentin osoittama euromäärä vähimmäistulorajan ylittävästä kuukausituloista. Kunta voi määrätä 7§:ssä säädetyn enimmäismaksun, jos hakija ei ilmoita perheen tuloja.” Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 5 §

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista määrittää kulloinkin voimassa olevat maksuprosentit ja tulorajat.

Poikkeuksena ovat sijaisvanhemmat, joilta ei peritä varhaiskasvatusmaksua sijoitetun lapsen osalta eikä sijoitettua lasta lueta perhekokoon.

Palvelun tarve ja varhaiskasvatusmaksu

Uudelle asiakkaalle tehdään varhaiskasvatuspaikassa huoltajien kanssa yhdessä sähköinen varhaiskasvatuksen palvelusopimus, jossa sovitaan palvelun tarve. Varhaiskasvatusmaksun määräytymisen perusteena ovat perheen kanssa sovitut/ varatut kuukausittaiset hoitotunnit. Asiakasmaksu määräytyy asiakkaan ilmoittaman ja varhaiskasvatuspäätöksellä vahvistetun palvelutarpeen mukaan. Maksu määritetään porrastetusti kokopäivähoidon maksusta.

Määriteltäessä palvelun tarvetta, arvioidaan ensin lapsen päivittäinen hoitopäivän pituus. Sen jälkeen määritellään kuukausittaiset hoitopäivät (kuukaudessa on keskimäärin 21 toimintapäivää). Toimintapäiviksi katsotaan kaikki arkipäivät, jolloin päiväkotij on auki. Vuorohoidossa olevilla lapsilla toimintapäiviksi katsotaan myös viikonloput ja pyhäpäivät.

Max 84h/kk palvelun tarpeen maksu on 60% ja 85-146h/kk palveluntarpeen maksu on 80% kokoaikaisesta maksusta. Yli 146h/kk palvelun tarpeesta peritään kokoaikainen maksu.

Esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen maksua määrättäessä huomioidaan maksua alentavana tekijänä perusopetuslain mukainen maksuttoman esiopetuksen osuus 4h/pv = 20h/vko. Maksutonta esiopetusta ei järjestetä lukuvuoden loma-aikoina. Esiopetuksen kellonajat ovat yksikkökohtaisia. Palvelun tarve muutetaan 1.8. sinä vuonna, kun lapsi siirtyy esiopetuyksikköön esiopetuksen alkaessa. Mikäli lapsi tarvitsee esiopetuksen päätyttyä kesällä varhaiskasvatusta, palvelun tarve muutetaan automaattisesti.

Max 63h/kk palvelun tarpeen (esiopetuksen lisäksi) maksu on 40% ja yli 63h/kk palvelun tarpeen (esiopetuksen lisäksi) maksu on 60% kokoaikaisesta maksusta.

Maksun määrääminen toistaiseksi ja maksun tarkistaminen

"Varhaiskasvatusmaksu määrätään toistaiseksi. Maksu on kuitenkin tarkistettava silloin, kun:

- 1) perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut;*
- 2) on ilmeistä, että maksua määrättäessä huomioon otettavat perheen olosuhteet ovat muuttuneet;*
- 3) lapsen varhaiskasvatusaika muuttuu; tai*
- 4) maksu osoittautuu virheelliseksi.*

Jos maksun määräämistä koskeva päätös on ilmeisesti perustunut lapsen vanhempien tai muiden huoltajien antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta." Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 12 §

Palvelun käyttäjäksi katsotaan varhaiskasvatuksessa olevan lapsen ohella hänen kanssaan yhteistaloudessa elävät vanhemmat tai muut huoltajat. Kokopäiväisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu määräytyy perheen koon, bruttotulojen ja palvelun tarpeen perusteella. Perheeksi katsotaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sekä molempien samassa taloudessa elävät alaikäiset lapset.

Lapsen kokopäivähoitomaksu määräytyy seuraavasti: yhteenlasketuista bruttotuloista vähennetään perheeseen mukainen vähimmäistuloraja ja jäljelle jäävästä osuudesta lasketaan maksuprosentin 10,70 % mukainen maksu.

Perheen tuloina otetaan huomioon samassa taloudessa elävän lapsen, lapsen vanhemman tai muun huoltajan, sekä tämän puolison tai tämän kanssa avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot, sekä verosta vapaat tulot. Lapsen tuloja voivat olla esimerkiksi perhe-eläke, korkotulo, elatusapu tai elatuslaki. Tulojen vähennyksenä hyväksytään suoritettavat elatusavut ko. perheen ulkopuolisille lapsille, sekä tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset.

"Varhaiskasvatusmaksu määrätään sen maksamisajankohdan tilannetta vastaavaksi joko todettavissa olevien tai arvioitujen tulojen perusteella." Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 11 §

Maksu määrätään sen maksamisajankohdan tilannetta vastaavaksi todettavissa olevien tai arvioitujen tulojen perusteella tai vaihtoehtoisesti voidaan määrätä vuoden tulokertymästä huomioiden lomarahat, joko toistaiseksi tai määräaikaisesti. Maksusta tehdään päätös. Mikäli perhe ei ilmoita tulojaan määräaikaan mennessä, peritään korkein maksu. Maksu tarkistetaan seuraavan kuukauden alusta, mikäli tulotiedot toimitetaan määräajan umpeuduttua. Maksua ei tarkisteta takautuvasti.

Lisäksi kaikkien asiakkaiden varhaiskasvatusmaksu tarkistetaan vuosittain uuden toimintavuoden alkaessa elokuussa.

Maksun määräytyminen huoltajien asuessa eri osoitteissa

”Jos lapsen huoltajat asuvat eri osoitteissa, mutta lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, määrätään maksu sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsella on väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) mukainen asuinpaikka. Jos lapselle järjestetään varhaiskasvatusta kahden kunnan alueella, on maksu määrättävä erikseen molemmissa kunnissa. Tällöin maksu määrätään 6 §:n mukaisesti.” Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 4 §

- Tilanteessa, jossa Hollolassa kirjoilla oleva lapsi asuu vuoroviikoin kahdessa eri osoitteessa Hollolassa asuvien huoltajiensa luona, ja käyttää Hollolan varhaiskasvatusta vain sen huoltajan luona asuessaan, jonka luona ei ole kirjoilla. Määrätään maksu sen huoltajan tulojen perusteella, jonka luona asuessaan lapsi käyttää varhaiskasvatusta.
- Tilanteessa, jossa Hollolassa kirjoilla oleva lapsi asuu vuoroviikoin kahdessa eri kunnassa asuvien huoltajiensa luona, ja käyttää varhaiskasvatusta molempien huoltajien luona asuessaan kahdessa eri kunnassa. Määrätään maksu molemmissa kunnissa erikseen kunnassa asuvan huoltajan tulojen perusteella. Lapsen yhteenlaskettu varhaiskasvatusmaksu ei voi ylittää lain määrittämää enimmäismaksua.
- Tilanteessa, jossa Hollolassa kirjoilla oleva lapsi asuu vuoroviikoin kahdessa eri kunnassa asuvien huoltajiensa luona, ja käyttää Hollolan varhaiskasvatusta molempien huoltajien luona asuessaan. Määrätään maksu sen huoltajan tulojen perusteella, jonka luona lapsi on virallisesti kirjoilla.
- Tilanteessa, jossa Hollolassa kirjoilla oleva lapsi asuu vuoroviikoin kahdessa eri kunnassa asuvien huoltajiensa luona, ja käyttää Hollolan varhaiskasvatusta vain muussa kunnassa asuvan huoltajan luona asuessaan. Määrätään maksu sen huoltajan tulojen perusteella, jonka luona asuessaan lapsi käyttää varhaiskasvatusta.

Maksujen ja tulo rajojen sitominen indeksiin

”Lain varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 5 §:n 2 momentissa tarkoitetut tulo rajojen euromäärät sekä 5 §:n 3 momentissa tarkoitettu euromäärä tarkistetaan yleisen ansiotaso indeksin muutoksen mukaisesti. Edellä 7 §:ssä tarkoitetut euromäärät tarkistetaan julkisten menojen hintaindeksin osana olevan kuntataloutta koskevan opetustoimen hintaindeksin muutoksen mukaisesti. (kuntien peruspalveluiden hintaindeksin muutoksen mukaisesti. (14.11.2025/1005)

~~*Laskennassa käytetään indeksiä, jossa vuoden 2010 indeksipisteluku on 100. Indeksimuutos muodostuu tarkistusvuotta edeltävän vuoden indeksipisteluvun ja siitä kaksi vuotta aiemman vuoden indeksipisteluvun osamäärästä. Indeksien mukainen euromäärä pyöristetään lähimpään euroon.*~~

”Laskennassa käytetään ansiotaso indeksistä, jossa vuoden 1964 indeksipisteluku on 100, ja kuntien peruspalveluiden hintaindeksiä, jossa vuoden 2000 indeksipisteluku on 100. Indeksimuutos muodostuu tarkistusvuotta edeltävän vuoden indeksipisteluvun ja siitä kaksi vuotta aiemman vuoden indeksipisteluvun osamäärästä. Indeksien mukainen euromäärä pyöristetään lähimpään euroon.” (14.11.2025/1005)

Tarkistukset tehdään joka toinen vuosi. Indeksillä tarkistettavat euromäärät tulevat voimaan tarkistusvuotta seuraavan vuoden elokuun 1 päivänä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisee indeksillä tarkistettavat euromäärät Suomen säädöskokoelmassa kunkin tarkistusvuoden marraskuun aikana.”

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 16 §

Hollola

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut on sidottu indeksiin. Indeksitarkistukset tehdään joka toinen vuosi. Indeksillä tarkistettujen euromäärien tulevat voimaan tarkistusta seuraavan vuoden elokuun 1 päivänä (parilliset vuodet).

Varhaiskasvatuksen enimmäismaksu ja pienin perittävä maksu

”3. Opetustoimen hintaindeksillä tarkistettu varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 7 §:ssä tarkoitettu kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta perittävä maksu on

- ajalla 1.8.2024-31.7.2026 lähtien enintään 311 euroa kuukaudessa ja pienin perittävä maksu 30 euroa.” ~~4062/2023~~
- 1.8.2026 lähtien enintään 335 euroa kuukaudessa ja pienin perittävä maksu 32 euroa.”

Maksu pyöristetään lähimpään euromäärään.

Varhaiskasvatuksen maksun määräämisen perusteena olevat tulot

”Päätettäessä varhaiskasvatuksesta määrättävästä maksusta otetaan perheen tuloina huomioon lapsen, hänen vanhempansa tai muun huoltajansa sekä heidän kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot. Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, otetaan kuukausitulona huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo. Veronalaisena tulona voidaan ottaa huomioon myös viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot korotettuina niillä prosenttimäärillä, jotka Verohallinto vuosittain antamissaan päätöksissä enakkoperinnän laskemisperusteista määrää.

Metsätulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään 10 prosenttia ja metsätalouden korot. Metsätuloa on lisäksi alennettava palvelun käyttäjän vaatimuksesta, jos tilakohtaisen vuotuisen hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvo on metsänhoitoyhdistyksen tai Suomen metsäkeskuksen antaman lausunnon perusteella vähintään 10 prosenttia pienempi kuin metsätulo. Alennus on metsätulon ja hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvon erotuksen suuruinen.

Tulona ei oteta huomioon lapsilisää, vammaisetuksista annetun lain (570/2007) mukaista etuutta, kansaneläkelain (568/2007) mukaista lapsikorotusta, asumistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, sotilasavustusta, rintamalisää, opintorahaa, aikuiskoulutustukea, opintotuen asumislisää, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista ylläpitokorvausta, julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) mukaista kulukorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea.

Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritettavat elatusavut ja tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset sekä kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty rahana suoritettava etuus (syytinki).

Varhaiskasvatusmaksu määrätään sen maksamisajankohdan tilannetta vastaavaksi joko todettavissa olevien tai arvioitujen tulojen perusteella.” Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 11

§

Tulot, joita ei oteta huomioon maksua määrättäessä (Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 1503/2016 11 §)

- Lapsilisä

Hollola

- Vammaisetuksista annetun lain (570/2007) mukaiset etuudet: lapsen hoitotuki, vammaistuki tai eläkettä saavan hoitotuki
- Kansaneläkelain (568/2007) mukainen lapsikorotus
- Lasten kotihoidon tuki
- Asumistuki
- Ansiotuloa korvaavat kohtuulliset päivärahat tai matka- ja majoituskorvaukset
- Tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat sairaanhoito- ja tutkimuskulut
- Sotilasavustus, rintamalisä
- Äitiysavustukset
- Opintoraha, Työllisyysrahaston maksama aikuiskoulutustuki, opintotuen asumislisä
- Toimeentulotukena maksettavaa toimintaraha ja matkakorvaus
- Opintojen johdosta suoritettavat apurahat ja muut vastaavat avustukset
- Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukainen ylläpitokorvaus
- Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) mukainen kulukorvaus
- Perhehoidon kustannusten korvaukset

Lain momentti on ns. poissulkeva, eli kaikki muut tulot otetaan huomioon maksua määrättäessä.

Kaikista ilmoitetuista tuloista ja vähennyksiin oikeuttavista maksuista on oltava tositteet. Mikäli huoltajat eivät toimita tositteita ~~hoidon aloittamista seuraavan kuukauden 5. päivään~~ **hoidon aloittamiskuukauden viimeiseen päivään** mennessä, määrätään korkein maksu. Jos tulotiedot toimitetaan myöhässä, maksu tarkistetaan seuraavan kuukauden alusta.

Vajaasta kuukausipalkasta saadaan laskettua päiväpalkka jakamalla palkka ilmoitetulla työpäivien määrällä. Päiväpalkka kerrotaan 21:llä, näin saadaan kuukausipalkka (esim. kahden viikon palkka jaetaan 10 työpäivällä). Tuntipalkasta saa kuukausipalkan kertomalla ilmoitettu tuntipalkka 163:lla.

Ansiotulojen selvittämiseen voidaan käyttää:

- Ansiolaskelmaa tai muuta selvitystä, josta näkyy kertymä.
- Viimeisintä vahvistettua veroilmoitusta
- Palkkatodistusta
- Päätöstä opintotuen määrästä
- Kansallinen tulorekisteri toimii tulotietojen tarkistuksen tukena, mutta kaikki tulolajit eivät ole sieltä saatavilla. Vastuu tietojen toimittamisesta on aina perheellä. Suostumus tietojen käyttöön pitää olla kirjallinen ja sen voi antaa vain omien tulojen osalta ei puolison tiedoista.

Yksityisyrityksien tulojen selvittämiseen voidaan käyttää:

- Viimeisintä vahvistettua veroilmoitusta
- Kirjanpitäjältä tai tilitoimistosta saatua todistusta palkasta ja/tai yksityisnostoista

Tulorajat

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista määrittää kulloinkin voimassa olevat maksuprosentit ja tulorajat. Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta vahvistaa Hollolan varhaiskasvatuksessa käytettävät asiakasmaksut kulloinkin voimassa olevan lain pohjalta

Tulorajat ovat **1.8.2024** **1.8.2026** seuraavat

Perheen koko, henkilöä	1.8.-2024 -31.7.2026	1.8.2026 alkaen
2	4066 euroa kuukaudessa	4369 euroa kuukaudessa
3	5245 euroa kuukaudessa	5635 euroa kuukaudessa
4	5956 euroa kuukaudessa	6399 euroa kuukaudessa
5	6667 euroa kuukaudessa	7163 euroa kuukaudessa
6	7376 euroa kuukaudessa	7925 euroa kuukaudessa
	1062/2023	1028/2025

”2. Yleisellä ansiotasoindeksillä tarkistettu varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 5 §:n 3 momentissa tarkoitettu yli kuusihenkisen perheen maksun määräämisessä käytettävän tulorajan lisäys kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta on

ajalla 1.8.2024 - 31.7.2026 lähtien 275 euroa ja 1.8.2026 lähtien 295 euroa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ilmoitus indeksillä tarkistetuista varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 1028/2025 korvaa aiemman 1062/2023

”

Sisarusten maksujen määräytyminen

"Jos samasta perheestä on useampi kuin yksi lapsi kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa, voidaan nuorimmasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta määrätä 5 §:n mukaan määräytyvä asiakasmaksu. Ikäjärjestyksessä seuraavasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta voidaan määrätä maksu, joka on enintään 40 prosenttia nuorimman lapsen maksusta. Kustakin seuraavasta lapsesta määrättävä maksu on enintään 20 prosenttia nuorimman lapsen maksusta. Määrättäessä perheen muiden kuin nuorimman lapsen maksua käytetään määräytymisen perustana nuorimman lapsen laskennallista kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksua." 1052/2020

"4. Opetustoimen hintaindeksillä tarkistettu varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 8 §:ssä tarkoitettu ikäjärjestyksessä nuorimmasta seuraavasta lapsesta perittävä asiakasmaksu kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa on ajalla 1.8.2024 -31.7.2026 lähtien enintään 124 euroa kuukaudessa ja 1.8.2026 lähtien 134 euroa kuukaudessa." 1062/2023 ja 1028/2025

Perheen ikäjärjestyksessä seuraavasta lapsesta perittävä maksu on enintään 40% nuorimman lapsen maksusta. Kolmannen ja sitä seuraavien lasten maksu on 20% nuorimman lapsen maksusta. Määrättäessä perheen muiden kuin nuorimman lapsen maksua, käytetään määräytymisen perustana nuorimman lapsen laskennallista kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksua.

Päätös varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta

Varhaiskasvatuspäällikkö tekee päätöksen varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta asiakkaan ilmoittamien tietojen perusteella. Päätöksestä käy ilmi maksun määräämisen perusteena käytetyt huoltajien ilmoittamat tulotiedot, lapsen palvelun tarve ja perhekoko. Päätös annetaan tiedoksi asiakkaalle sähköisenä tai asiakkaan niin halutessa paperisena päätöksenä. Varatun/sovitun hoitoajan ylittyessä, peritään maksu toteuman mukaisesti.

Muutoksenhaku

"Maksua koskevaan viranhaltijan päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta. Jos maksuvelvollinen on tyytymätön 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen, hänellä on oikeus saattaa varhaiskasvatuksesta perittävää maksua koskeva päätös varhaiskasvatustilain 50 §:ssä tarkoitetun toimielimen käsiteltäväksi.

Vaatus päätöksen oikaisemisesta on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa siitä, kun maksuvelvollinen on saanut päätöksestä tiedon. Päätökseen on liitettävä ohjeet sen saattamiseksi toimielimen käsiteltäväksi.

Maksun määräämistä koskevaan 2 momentissa tarkoitettuun toimielimen päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitus voidaan sanotun ajan kuluessa antaa myös päätöksen tehneelle toimielimelle, jonka on toimitettava se oman lausuntonsa ohella hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Lupa on myönnettävä ainoastaan, jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi." Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 20 §

Ensisijaisesti muutosta hakiessa pyydetään olemaan yhteydessä päätöksen tekijään. Ohjeet muutoksenhausta näkyvät päätöksessä.

Hollola

Maksun periminen poissaolon ajalta

Poissaoloja ei hyvitetä, lukuun ottamatta seuraavia poikkeuksia:

- Lapsen varhaiskasvatuksen alkaessa tai päättyessä kesken kalenterikuukauden huomioidaan tämä maksussa. Palvelun tarve määritellään näissäkin tapauksissa koko kuukauden mukaisesti.
- Jos lapsi on oman sairauden takia poissa kaikki kalenterikuukauden toimintapäivät, ei maksua tältä kuukaudelta peritä lainkaan (tutkimuksia, kontrollikäyntejä tms. ei lasketa sairauspoissaoloihin). Huoltajan tulee itse ilmoittaa lapsen sairaspöissaolosta.
- Jos lapsi on oman sairauden takia poissa vähintään 11 toimintapäivää kalenterikuukauden aikana, peritään maksuna puolet kuukausimaksusta (tutkimuksia, kontrollikäyntejä tms. ei lasketa sairauspoissaoloihin).
- Jos lapsi on muun kuin sairauden takia poissa kaikki kalenterikuukauden toimintapäivät, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. Huoltajan tulee itse ilmoittaa lapsen poissaolosta.
- Vanhempainrahajakson aikaisen keskeytyksen ajalta ei peritä maksua sen lapsen osalta, jota vanhempainrahajakso koskee, kun poissaolosta on ilmoitettu ennalta muutoslomakkeella. Maksua alennetaan lapsen poissaolopäiviä vastaavasti. Vanhempainrahajakson aikana ei ole oikeutta käyttää varhaiskasvatuspaikkaa, mutta oikeus samaan paikkaan säilyy. Perheen muilla lapsilla on oikeus varhaiskasvatukseen ko. jakson aikana. Perheen tulee toimittaa Kelan päätös vanhempainrahajaksoista varhaiskasvatuspalveluihin saadakseen maksuhyvityksen.

Muut hyvitykset

Koulujen loma-aikoihin pyritään keskittämään myös varhaiskasvatuksen henkilöstön vuosilomia. Tällöin toimintaa on keskitetty, sekä osa yksiköistä on suljettu.

Loma-ajalta voi saada maksuhyvityksen, mikäli lapsi on poissa erikseen ilmoitetun määräajan koulun loma-aikoina (syysloma, joululoma, talviloma ja kesäloma). Lisäksi hyvityksen edellytyksenä on, että loma-aikojen poissaolot on ilmoitettu määräaikaan mennessä eikä loma-ajan käyttämättä jääneitä tunteja ole siirretty muuhun ajankohtaan.

Maksuhyvitys voidaan lisäksi myöntää varhaiskasvatushenkilöstön kehittämis- ja koulutuspäivinä ja erikseen päätettävistä syistä (esimerkiksi pandemia).

Asiakasmaksussa hyvitetään vain varhaiskasvatusyksikön toimintapäivät. Toimintapäiviksi katsotaan kaikki arkipäivät, jolloin päiväkotia on auki. Vuorohoidossa olevilla lapsilla toimintapäiviksi katsotaan myös viikonloput ja pyhäpäivät.

Peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuksesta perittävä maksu

”Jos lapsen vanhemmat tai muut huoltajat eivät ota vastaan lapselle haettua ja myönnettyä paikkaa varhaiskasvatuksessa, eikä paikkaa ole peruutettu ennen kunnan päätöksen mukaisen varhaiskasvatuksen alkamista, lapsen vanhemmilta tai muilta huoltajilta voidaan periä puolet tämän lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta.” Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 10 §

Maksun perimättä jättäminen ja alentaminen

”Varhaiskasvatuksesta määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa palvelun käyttäjän tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai lapsen vanhemman tai huoltajan lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Maksun alentaminen tai perimättä jättäminen tulee aina tehdä ennen toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaisen toimeentulotuen myöntämistä.” Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 13 §

Varhaiskasvatusmaksu voidaan jättää perimättä tai sitä voidaan alentaa elatusvelvollisuuden, toimeentuloedellytysten tai huollollisten näkökohtien perusteella varhaiskasvatuspäällikön päätöksellä. Huoltaja hakee varhaiskasvatusmaksun alentamista tai perimättä jättämistä kirjallisella hakemuksella.

Hollola

Laskun maksaminen

Varhaiskasvatuksessa noudatamme Hollolan kunnan yhteistä linjaa minimilaskurajasta, joka on 10 euroa.

Asiakkuuden alkaessa asiakas saa ensimmäisen laskun aina **postin mukana (asiakkaan valinnan mukaiseen digipostipalveluun, Omaposti tai Kivra) paperisena kotiin lähetettynä**. Asiakas voi halutessaan tehdä e-laskusopimuksen omassa verkkopankissaan. Laskutus tapahtuu kerran kuukaudessa. Laskut lähtevät asiakkaille seuraavan kuukauden aikana.

Maksamatta jääneet varhaiskasvatusmaksut

Jos maksua ei suoriteta eräpäivään mennessä, siirtyy maksamaton saatava perintätoimistolle (Intrum Justitia Oy).

"Tässä laissa säädetty maksu ja sille perittävä viivästyskorko ovat suoraan ulosottokelpoisia siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään."
Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 19 §

"Jos palvelusta määrättyä maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, saadaan vuotuista viivästyskorkoa periä eräpäivästä lukien enintään korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan." Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 18 §

"Viivästyskoron maksamisen perusteena oleva eräpäivä voi olla aikaisintaan kahden viikon kulluttua maksun määräytymisen perusteena olevan palvelun saamisesta." Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 18 §

Hollolassa maksu erääntyy 21 päivää laskun päiväyksestä.

Viranomaisten tiedonsaantioikeus

"Valtion ja kunnan viranomainen sekä muu julkisoikeudellinen yhteisö, Kansaneläkelaitos, Eläketurvakeskus, eläkesäätiö ja muu eläkelaitos, vakuutuslaitos, työnantaja sekä työttömyyskassa ovat velvollisia varhaiskasvatuksen tehtäviä hoitavan viranomaisen pyynnöstä antamaan maksutta ja salassapitosäännösten estämättä kaikki hallussaan olevat palvelun käyttäjän ja hänen perheensä taloudellista asemaa koskevat maksun suuruuteen olennaisesti vaikuttavat tiedot ja selvitykset, jotka ovat viranomaiselle tässä laissa säädetyn maksun määräämiseksi tai viranomaiselle annettujen tietojen tarkistamiseksi välttämättömiä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu velvollisuus koskee myös rahalaitosta, jos varhaiskasvatuksen tehtäviä hoitava viranomainen ei saa riittäviä tietoja ja selvityksiä edellä mainituilta tahoilta ja jos on perusteltua syytä epäillä palvelun käyttäjän tai hänen perheensä tai heidän laillisen edustajansa antamien tietojen riittävyttä tai luotettavuutta. Pyyntö tulee esittää kirjallisena rahalaitokselle, ja pyynnön esittämistä koskevan päätöksen on oikeutettu tekemään varhaiskasvatuslain 50 §:ssä tarkoitetun toimielimen määräämä viranhaltija. Ennen kuin pyyntö tehdään rahalaitokselle, on sille, jonka tietoja pyydetään, annettava siitä tieto.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tietoja voidaan luovuttaa tietoon oikeutetulle teknisen käytöyhteyden avulla. Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietoja luovuttavan on varmistuttava siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti." Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 17 §

Ostopalvelu

”Jos kunta tai kuntayhtymä järjestää varhaiskasvatuksen varhaiskasvatuslain 10 § 1 momentissa tarkoitetulla tavalla ostopalveluna, palvelusta on perittävä samat maksut kuin kunnan tai kuntayhtymän itse järjestämästä vastaavasta varhaiskasvatuksesta peritään.” Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 14 §

Varhaiskasvatusmaksu määräytyy kuten kunnallisessa varhaiskasvatuksessa, ja huoltaja maksaa varhaiskasvatusmaksun Hollolan kunnalle. Palveluntuottaja laskuttaa Hollolan kuntaa todellisten kulujen perusteella. Varhaiskasvatuspäällikkö tekee tästä viranhaltijan päätöksen.

Varhaiskasvatuksen palveluseteli

"Varhaiskasvatuksessa voidaan antaa palvelun käyttäjälle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) mukainen palveluseteli. Kunta tai kuntayhtymä on velvollinen suorittamaan yksityiselle palveluntuottajalle korvausta vain osoittamiensa henkilöiden käyttämistä lasten varhaiskasvatuspalveluista ja palveluseteliä käytettäessä hyväksymälleen yksityiselle palveluntuottajalle enintään palvelusetelin arvoon saakka." Varhaiskasvatuslaki 5 §

"Kunta voi järjestää varhaiskasvatusta noudattaen, mitä kuntalain (410/2015) 8 ja 9 §:ssä säädetään. Hankittaessa palveluja toiselta palveluntuottajalta kunnan tai kuntayhtymän on varmistettava siitä, että hankittavat palvelut vastaavat sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta. Kunta tai kuntayhtymä on velvollinen suorittamaan yksityiselle palveluntuottajalle korvausta vain hankkimistaan järjestämistään piiriin kuuluvista lasten varhaiskasvatuspalveluista.

Varhaiskasvatuksen järjestämisestä palvelusetelillä säädetään varhaiskasvatuksen palvelusetelistä annetussa laissa (1048/2025)." Varhaiskasvatuslaki 5 §

Hollolassa perheet voivat hakea palveluseteliä järjestääkseen lastensa varhaiskasvatuksen kunnan hyväksymässä yksityisessä palvelusetelipäiväkodissa. Palveluseteli on lapsikohtainen ja samanaikaisesti lapsen hoidon järjestämiseen ei voi saada yksityisen hoidon tukea eikä kotihoidon tukea.

Palvelusetelipäiväkodin asiakasmaksu on perheelle sama kuin kunnallisen päiväkodin varhaiskasvatuksen asiakasmaksu, mikäli yksityinen päiväkotiki ei peri lisämaksua. Lisämaksu voi olla suuruudeltaan enintään 75 euroa kuukaudessa.

Hollolan kunnan hyväksymien palveluntuottajien perimä omavastuuosuuden kattohinta voi olla enintään 75 euroa suurempi kuin kunnallisesta varhaiskasvatuksesta varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain mukaan määräytyvä asiakasmaksu.

Ajantasainen luettelo kunnan hyväksymistä palvelusetelipäiväkodeista löytyy kunnan kotisivuilta (hollola.fi). Lista täydentyy sitä mukaa, kun kunta hyväksyy uuden palvelusetelipäiväkodin.

Palveluseteliä ei myönnetä perhepäivähoitoon, ryhmäperhepäivähoitoon eikä esiopetusikäisille lapsille.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirja

Palvelusetelisääntökirja on sitova ohje palveluntuottajille. Sääntökirjassa Hollolan kunta asettaa palvelusetelilain 5 §:ssä mainitut hyväksymiskriteerit palveluntuottajille. Palveluntuottaja vahvistaa hyväksymiskriteerit hakemuslomakkeella sekä todentaa asiat kunnan suorittamilla tarkastuskäynneillä. Kunta velvoittaa palveluntuottajat noudattamaan sääntökirjan määräyksiä.

Yksityinen palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan sääntökirjan ehtoja. Itse palvelua tuottaessa sitä koskevan palvelusopimuksen osapuolina ovat palvelujen tuottaja ja asiakas, joten sopimuksen sitoumukset ja vastuut eivät kohdistu kuntaan. Sääntökirja ei ole sopimus kunnan ja palvelujen tuottajan välillä.

Sääntökirjassa käsitellään pakollisia, lainsäädäntöön perustuvia hyväksymisehtoja ja Hollolan varhaiskasvatuksen määrittämiä hyväksymisehtoja.

Palvelusetelisääntökirja on luettavissa kunnan kotisivuilla (hollola.fi).

Yksityisen hoidon tuki ja kotihoidon tuki

Yksityisen hoidon tuki ja kuntalisä

Yksityisen hoidon tuki on vaihtoehto kunnalliselle varhaiskasvatukselle silloin, kun perhe valitsee yksityisen perhepäivähoitajan, työsopimussuhteisen hoitajan tai yksityisen päiväkodin. Tukea voi saada vanhempainrahakauden päättymisestä siihen saakka, kunnes lapsi siirtyy oppivelvollisena kouluun.

Lapsikohtainen yksityisen hoidon tuki maksetaan suoraan yksityisen päivähoidon tuottajalle: yksityiselle päiväkodille, yksityiselle perhepäivähoitajalle tai kotiin palkatulle hoitajalle. Yksityisen hoidon tuki muodostuu hoitorahasta ja mahdollisesta perheen tulojen mukaan määräytyvästä hoitolisästä.

Yksityisen hoidon tuen hoitorahaa ja tulosidonnaista hoitolisää maksetaan kustakin yksityiseen varhaiskasvatukseen osallistuvasta lapsesta, pois lukien palveluseteliasiakkaat. Lapsen varhaiskasvatusoikeutta ei tutkita/huomioida Kelassa.

Yksityisen hoidon tuen kuntalisän suuruus on Hollolassa 1.2.2024 alkaen:

- Yksityinen perhepäivähoitaja/työsopimussuhteinen hoitaja 400 euroa kuukaudessa.
- Ryhmäperhepäiväkoti/päiväkoti 420 euroa kuukaudessa.

Kuntalisää maksetaan perheen jokaisesta edellytykset täyttävästä lapsesta, jonka hoitoaika on yli 25 tuntia viikossa. Kuntalisää ei kuitenkaan makseta perusopetuslaissa tarkoitetusta esiopetusikäisestä lapsesta.

Kela vastaa yksityisen hoidon tuen sekä yksityisen hoidon tuen kuntalisän päätöksistä ja maksatuksesta. Tukea haetaan Kelasta.

Selvitys päivähoidon tuottajasta -lomakkeeseen tulee hakea kunnan hyväksymismerkintä, mikäli kyseessä on työsopimussuhteinen hoitaja. Perhe huolehtii työsopimussuhteisen hoitajan työsopimuksesta ja eläkemaksuista.

Kotihoidon tuki

Lasten kotihoidon tukea maksetaan alle 3-vuotiaasta lapsesta, joka ei ole kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Lasta voi hoitaa jompikumpi vanhemmista tai hoito on järjestetty muuten yksityisesti. Tukea maksetaan myös kotona hoidettavista alle kouluikäisistä sisaruksista. Etuuden maksaminen päättyy viimeistään, kun perheen nuorin lapsi täyttää 3 vuotta.

Kotihoidon tuki muodostuu hoitorahasta ja mahdollisesta perheen tulojen mukaan määräytyvästä hoitolisästä. Kela vastaa kotihoidon tuen päätöksistä ja maksatuksesta.

Hollolassa ei ole käytössä lasten kotihoidon tuen kuntalisää.

Yksityisen palveluntuottajan varhaiskasvatus

Yksityinen varhaiskasvatus

"Yksityisellä varhaiskasvatuksella tarkoitetaan varhaiskasvatusta, jonka yksityinen henkilö, yhteisö tai säätiö taikka julkisyhteisön perustama liikeyritys tuottaa korvausta vastaan liike- tai ammattitoimintaa harjoittamalla. Yksityinen palveluntuottaja vastaa siitä, että sopimuksen tai hallintopäätöksen perusteella asiakkaalle järjestettävä palvelukokonaisuus täyttää sille asetetut vaatimukset." Varhaiskasvatuslaki 43 §

Lupa harjoittaa yksityistä päiväkotitoimintaa Oikeus harjoittaa yksityistä päiväkotitoimintaa

"Varhaiskasvatusta järjestävällä tai tuottavalla yksityisellä palveluntuottajalla on ennen toiminnan aloittamista oltava lupa harjoittaa päiväkotitoimintaa. Luvan myöntää hakemuksesta aluehallintovirasto."

"Yksityistä päiväkotitoimintaa saa harjoittaa vain palveluntuottaja, jota ja jonka toimipaikkoja koskevat tiedot on tallennettu 46 §:ssä tarkoitettuun Lupa- ja valvontaviraston ylläpitämään palveluntuottajien rekisteriin."

"Edellä 1 momentista poiketen uusi palveluntuottaja saa aloittaa toimintansa, kun palveluntuottajan on katsottu täyttävän 43 a §:ssä tarkoitetut yleiset edellytykset, sen toimipaikka on tarkastettu 44 b §:ssä säädetyn mukaisesti ja kunta on antanut tarkastuskertomuksen suorittamastaan tarkastuksesta, eikä tarkastuksessa ole havaittu puutteita."

Varhaiskasvatuslaki 44§

"Lupa harjoittaa yksityistä päiväkotitoimintaa myönnetään toistaiseksi voimassa olevana, jos palveluntuottaja ja sen toimipaikat täyttävät tässä laissa säädetyt edellytykset päiväkotitoiminnan harjoittamiselle." Varhaiskasvatuslaki 44 b §

1.1.2023 alkaen yksityinen päiväkotitoiminta on luvanvaraista ja luvan toiminnalle myöntää aluehallintovirasto. Luvan hakemisesta ja hakemuksen sisällöstä on säädetty varhaiskasvatuslaissa. Tietystä toimintaan kohdistuneista muutoksista on haettava luvan muuttamista, eikä muutosta saa toteuttaa ennen kuin luvan muuttaminen on hyväksytty. Toiminnan lopettamisesta on viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Lupa voidaan myös tietyissä tilanteissa peruuttaa joko kokonaan tai osittain."

Ilmoitus yksityisen perhepäivähoidon harjoittamisesta

"Perhepäivähoitoa järjestävän tai tuottavan yksityisen palveluntuottajan on ennen toiminnan aloittamista tai sen olennaista muuttamista tehtävä kirjallinen ilmoitus varhaiskasvatuksesta vastaavalle kunnan monijäseniselle toimielimelle siinä kunnassa, jossa palveluja tuotetaan." Varhaiskasvatuslaki 44 e §

Yksityinen perhepäivähoito on ilmoitusmenettelyn alaista toimintaa ja ilmoitus toimitetaan siihen kuntaan, jonka alueella toimintaa harjoitetaan. Ilmoituksen tekemisestä ja ilmoituksen sisällöstä on säädetty varhaiskasvatuslaissa. Ilmoitus on tehtävä ennen toiminnan aloittamista tai sen olennaista muuttamista. Toiminta voidaan aloittaa, tai olennaiset muutokset toteuttaa, kun ilmoitus on kunnassa käsitelty. Toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava viipymättä.

Kunnan alueella toimivista yksityisistä perhepäivähoitajista on ylläpidettävä luetteloa.

Hollola

Tietojen tallettaminen rekisteriin

"Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot pitävät valtakunnallista tietojärjestelmää (palveluntuottajien rekisteri) 44 §:ssä tarkoitettujen lupa-asioiden käsittelyä sekä yksityisen päiväkotitoiminnan valvontaa ja tilastointia varten. Lupaviranomainen rekisteröi palveluntuottajan ja sen toimipaikat, jos se myöntää päiväkotitoiminnalle luvan. Palveluntuottajaa koskevat tiedot tulee poistaa rekisteristä vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä lukien, kun palveluntuottaja ilmoittaa toiminnan lopettamisesta tai päiväkotitoiminnan harjoittamista koskeva lupa peruutetaan 44 d §:ssä tarkoitettussa tilanteessa." Varhaiskasvatuslaki 46 §

"Lupa- ja valvontavirasto pitää palveluntuottajien rekisteriä (Soteri) yksityisen päiväkotitoiminnan rekisteröintiä, valvontaa ja tilastointia varten. Rekisteröintiviranomainen rekisteröi palveluntuottajan ja sen toimipaikat, jos ne täyttävät tässä laissa säädetyt edellytykset. Rekisteröintiviranomainen tekee päätöksen päiväkotitoiminnan rekisteröimisestä, rekisteröinnin muutoksesta taikka niiden hylkäämisestä." Varhaiskasvatuslaki 46 §

Valvonta ja ohjaus

"Varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisia ovat kunnan tai kuntayhtymän järjestämän ja tuottaman varhaiskasvatuksen osalta aluehallintovirasto ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto. Varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisia ovat yksityisen palveluntuottajan järjestämän ja tuottaman varhaiskasvatuksen osalta aluehallintovirasto, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto sekä 50 §:ssä tarkoitettu kunnan toimielin tai sen määräämä viranhaltija." Varhaiskasvatuslaki 52 §

"Varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisena on kunnan tai kuntayhtymän järjestämän ja tuottaman varhaiskasvatuksen osalta Lupa- ja valvontavirasto. Varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisia ovat yksityisen palveluntuottajan järjestämän ja tuottaman varhaiskasvatuksen osalta Lupa- ja valvontavirasto sekä 50 §:ssä tarkoitettu kunnan toimielin tai sen määräämä viranhaltija." Varhaiskasvatuslaki 52 §

"Edellä 52 §:ssä tarkoitettujen valvontaviranomaisten on toteutettava valvontaa ensisijaisesti antamalla varhaiskasvatuksen järjestäjälle tarpeellista ohjausta ja neuvontaa sekä seuraamalla toiminnan kehitystä yhteistyössä toiminnan järjestäjän kanssa." Varhaiskasvatuslaki 53 §

Varhaiskasvatuksen tietovaranto (VARDA)

"Varhaiskasvatuksen tietovarannon tarkoituksena on

- 1) mahdollistaa varhaiskasvatustietojen tietoturvallinen ja keskitetty sähköinen kokoaminen, käsittely ja luovuttaminen henkilön itsensä tai tämän laillisen edustajan ja tietoja tarvitsevien viranomaisten ja tutkijoiden käytettäväksi.*
- 2) turvata tässä laissa määriteltyjen varhaiskasvatustietojen yhdenmukaisuus ja luotettavuus sekä tehostaa hallinnon toimintaa;*
- 3) edistää oikeaan ja riittävään tietoon perustuvaa varhaiskasvatuksen kehittämistä ja päätöksentekoa.*

Viranomaiset voivat käyttää lakisääteisten tehtäviensä hoitamiseksi tarpeellisia tietovarantoon tallennettuja tietoja. Tietovarantoon tallennettuja tietoja voidaan käyttää lisäksi varhaiskasvatuksen arvioinnissa, tilastoinnissa, seurannassa ja tutkimuksessa." Varhaiskasvatustalaki 66 §

Opetushallitus antaa määräyksiä ja ohjeita varhaiskasvatustoimijoille sekä vastaa tietovarannon tietojen luovuttamisesta niiden hyödyntämistä varten. Hollolan kunta tallentaa vaaditut tiedot Varhaiskasvatuksen tietovarantoon, eli Vardaan. Varhaiskasvatuksen tietovarantoon tallennettua tietoa hyödyntävät eri viranomaiset tehtävissään. Opetushallitus vastaa Vardan ylläpidosta.

Varda on otettu käyttöön vuonna 2019. Kunnat, kuntayhtymät ja yksityiset varhaiskasvatuksen palveluntuottajat tallentavat Vardaan sisältöä vaihteittain:

1. Kunnat ja kuntayhtymät tallentavat 1.1.2019 lähtien tiedot varhaiskasvatuksen järjestäjistä, toimipaikoista sekä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista.
2. Kunnat ja kuntayhtymät tallentavat 1.9.2020 lähtien varhaiskasvatuksessa olevien lasten huoltajien tiedot.
3. Yksityiset varhaiskasvatuksen palveluntuottajat tallentavat 1.1.2020 lähtien tiedot varhaiskasvatuksen palveluntuottajista, toimipaikoista sekä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista.
4. Yksityiset varhaiskasvatuksen palveluntuottajat tallentavat 1.9.2020 lähtien varhaiskasvatuksen henkilöstön sekä varhaiskasvatuksessa olevien lasten huoltajien tiedot.
5. Kunnat, kuntayhtymät ja yksityiset varhaiskasvatuksen palveluntuottajat tallentavat 1.9.2020 lähtien varhaiskasvatuksen henkilöstön tiedot.

Varhaiskasvatustalaki velvoittaa 1.1.2024 alkaen tallentamaan Vardaan lapsen tukea koskevien päätösten lukumäärät lapsen iän perusteella jaoteltuna. Tiedot on tallennettava erikseen kunnallisessa ja yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista.

Toimipaikka-, lapsi-, huoltaja-, ja maksutiedot siirretään Hollolassa integraatiolla sähköisestä asiakastietojärjestelmästä Vardaan. Henkilöstön tiedot siirretään integraatiolla sähköisestä henkilöstöjärjestelmästä. Tilapäinen henkilöstö viedään käyttöliittymällä.

Hollolan kunta hyväksyy kunnassa toimivat yksityiset **perhepäivähoitajat ja ryhmäperhepäiväkodit** **varhaiskasvatustoimijaj**, kun he rekisteröityvät Vardaan, sekä tarvittaessa neuvoo Vardan käytössä.

Kunta ylläpitää listaa palvelusetelituottajista Vardassa ja tallentaa hollolalaisten palvelusetelilasten tiedot.

Kunta vastaa tietojen oikeellisuudesta ja tiedon laadun testauksesta. Vardasta tiedotetaan kunnan kotisivuilla (hollola.fi).